

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

**T/13648. számú
törvényjavaslat**

az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról

**Előadó: dr. Varga Judit
igazságügyi miniszter**

Budapest, 2020. november

2020. évi törvény

az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról

1. A közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény módosítása

1. §

A közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (a továbbiakban: Kjtv.) 16. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A közjegyző kinevezésére a területi kamara elnökségének kinevezési javaslata alapján, betöltetlen közjegyzői álláshelyre kerülhet sor.”

2. §

A Kjtv. 17. § (2) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az (1) bekezdés e) pontjában említett gyakorlatnak megfelel a legalább 3 éves]

„a) bírói, bírósági titkári, ügyészi, alügyészi, ügyvédi, kamarai jogtanácsosi vagy közjegyzői működés,”

3. §

A Kjtv. 18. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„18. § (1) A közjegyzői álláshelyet – a 20. §-ban foglalt kivétellel – pályázat útján kell betölteni.

(2) A területi kamara elnöksége a közjegyzői szolgálat megszűnése miatt megüresedő vagy megüresedett közjegyzői állásról

a) ha a közjegyzői szolgálat előreláthatólag azért szűnik meg, mert a közjegyző betölti azt a kort, amikor a törvény alapján a közjegyzői szolgálata megszűnik, legkésőbb a szolgálat megszűnésének várható időpontját hat hónappal megelőzően; vagy

b) ha a közjegyzői szolgálat a közjegyző halála miatt szűnik meg, a halál tényének a területi elnökség tudomására jutásától számított 8 napon belül

tájékoztatja a minisztert. A közjegyzői álláshelyre a pályázatot a miniszter a tájékoztatás kézhezvételét követő 45 napon belül, hirdetmény közzététele útján írja ki.

(3) A közjegyzői álláshelyre a pályázatot a miniszter

a) a közjegyző lemondása esetén a felmentésről szóló határozat véglegessé válását;

b) a közjegyzői szolgálat megszűnése esetén az ennek megállapításáról szóló határozat véglegessé válását;

c) a fegyelmi bíróság hivatalvesztést, érdemteleniséget vagy alkalmatlanságot megállapító jogerős határozatának kézhezvételét;

d) a pályázati eljárás eredménytelenné vagy érvénytelenné nyilvánítását,

- e) a közjegyzői álláshely kérelemre történő áthelyezés miatti megüresedését; valamint
- f) újonnan létrehozott álláshely esetén az álláshelyet létrehozó jogszabály kihirdetését

követő 45 napon belül, hirdetmény közzététele útján írja ki.

(4) A területi kamara a honlapján a közjegyzői álláshely megüresedéséről

- a) (2) bekezdés szerinti körülmény bekövetkezése esetén, vagy
- b) a miniszternek a (3) bekezdés szerint körülmény bekövetkezéséről való tájékoztatása alapján

tájékoztatást tesz közzé. A tájékoztatás közzétételétől számított 8 napon belül a 20. § (2b) bekezdése szerinti áthelyezési kérelem előterjesztésének van helye.

(5) Nincs helye pályázat kiírásának, ha a miniszter a közjegyzői álláshelyet a közjegyzői áthelyezési kérelme alapján töltötte be.

(6) A pályázat kiírásának határideje az áthelyezési kérelem elbírálásának idejéig nyugszik.”

4. §

A Kjt. a következő 18/A. §-sal egészül ki:

„18/A. § (1) Ha a pályázat kiírását követően a meghirdetett közjegyzői álláshely mégsem üresedik meg, a pályázatot úgy kell tekinteni, mint amit visszavontak.

(2) A pályázati eljárást a miniszter eredménytelenné nyilvánítja, ha a benyújtásra rendelkezésre álló határidőben nem érkezett érvényes pályázat.

(3) Érvényes a pályázat, ha a pályázó valamennyi, e törvény által előírt feltétel fennállását jogszabályban meghatározottak szerint igazolja.

(4) A pályázati eljárást a miniszter érvénytelenné nyilvánítja, ha megállapítja, hogy a pályázati eljárás során az eljárási szabályok megsértésére került sor.”

5. §

A Kjt. a következő 20. § (2b)-(2e) bekezdéssel egészül ki:

„(2b) A miniszter a közjegyzőt kérelmére megüresedett, megüresedő vagy újonnan létrehozott közjegyzői székhelyre (álláshelyre) pályázat kiírása nélkül áthelyezheti. Az áthelyezési kérelmet a betölteni kívánt székhely (álláshely) szerint illetékes területi kamara elnöksége útján kell a miniszterhez elektronikus úton benyújtani.

(2c) A (2b) bekezdés szerinti áthelyezést az a közjegyző kérheti, aki érvényes pályaaalkalmassági vizsgálattal és eredményes közjegyzői vizsgával rendelkezik. Nincs helye áthelyezésnek a közjegyző kinevezését követő 3 éven belül és azon időpontot megelőző 5 éven belül, amikor a közjegyző betölti azt a kort, amikor a törvény alapján a közjegyzői szolgálata megszűnik.

(2d) A területi kamara a kérelmet a benyújtástól számított 8 napon belül véleményével együtt, elektronikus úton küldi meg a miniszternek. A területi kamara a véleményét

- a) az utolsó irodavizsgálat eredménye,
- b) az áthelyezési kérelem benyújtását megelőző két évben a közjegyzővel szemben felmerült alapos panaszok száma,
- c) a közjegyző továbbképzési kötelezettségének teljesítése, valamint
- d) a kamarában végzett tevékenysége,

alapján alakítja ki.

(2e) A miniszter az áthelyezési kérelemről

- a) a közjegyző szolgálati ideje,
- b) a pályalkalmassági vizsgálat és a közjegyzői vizsga eredménye, valamint
- c) a területi kamara véleményében foglaltak

alapján, a kérelem kézhezvételétől számított 30 napon belül dönt.”

6. §

(1) A Kjt. 31/A. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A közjegyző közjegyzői iroda keretében folytatja tevékenységét.”

(2) A Kjt. 31/A. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A közjegyzőhelyettes, a közjegyzőjelölt, a közjegyzői irodai ügyintéző és az egyéb irodai alkalmazott a közjegyzői irodával áll munkaviszonyban. Ha a közjegyzői irodát kettő vagy több közjegyző közösen tartja fenn, a közjegyzőhelyettes, a közjegyzőjelölt és a közjegyzői irodai ügyintéző tevékenységéért vagy mulasztásáért az a közjegyző felel, aki a közjegyzőhelyettesek és közjegyzőjelöltek kamarai névjegyzékében, illetve a közjegyzői irodai ügyintézők nyilvántartásában a közjegyzőhelyettest, közjegyzőjelöltet, illetve közjegyzői irodai ügyintézőt alkalmazó közjegyzőként feltüntetésre került.”

7. §

A Kjt. 36. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A tartós helyettesítés alatt a helyettesített közjegyző alkalmazásában álló közjegyzőhelyettes, közjegyzőjelölt, közjegyzői irodai ügyintéző, illetve ügyintéző – a tartós helyettes utasítása és felelőssége mellett – kizárólag a 34. § (1) bekezdés *b)* pontja és (2) bekezdése szerinti esetekben és akkor járhat el, ha a tartós helyettest a helyettesített közjegyző közjegyzői irodájának helyettes irodavezetőjévé jelölték ki.”

8. §

A Kjt. 37/B. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Ha a helyettesített közjegyző a közjegyzői iroda irodavezetője, a tartós helyettesítési megállapodásban a felek megállapodhatnak arról is, hogy a tartós helyettes a helyettesített közjegyző irodáját átveszi. Ebben az esetben a területi kamara elnökségének az eljárására a 37/D. § (4) bekezdését kell megfelelően alkalmazni.”

9. §

A Kjtv. 37/D. § (3) és (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(3) Ha a helyettesített közjegyző a közjegyzői iroda irodavezetője, a tartós helyettes a kirendelésről szóló okirat közlésétől számított 8 napon belül a területi elnökségnek nyilatkozik arról, hogy a helyettesített közjegyző irodáját átveszi.

(4) A (3) bekezdésben említett esetben a területi kamara elnöksége hatósági eljárás keretében dönt a helyettesített közjegyző irodavezetői megbízásának megszüntetéséről és a tartós helyettes a helyettesített közjegyző irodájának irodavezetőjévé jelöli ki (a továbbiakban: helyettes irodavezető), és erről a cégbíróságot tájékoztatja. A helyettes irodavezetőre az irodavezetőre irányadó szabályokat kell alkalmazni. A helyettesítés megszűntével a területi kamara elnöksége hatósági eljárás keretében dönt a helyettes irodavezetői megbízásának megszüntetéséről és a helyettesített közjegyzőt a közjegyző irodája irodavezetőjévé jelöli ki, és erről a cégbíróságot tájékoztatja.”

10. §

A Kjtv. 41. § e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A területi kamara jogai és feladatai különösen:)

„e) megállapítja a területi kamara szervezeti és működési szabályzatát,”

11. §

A Kjtv. 55. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„55. § (1) Az országos kamara szabályzatban rendelkezik

- a) a közjegyzők, közjegyzőhelyettesek és közjegyzőjelöltek magatartási szabályairól,
- b) a közjegyzők és a közjegyzőhelyettesek eskütételéről,
- c) a közjegyzőjelöltek és közjegyzőhelyettesek szakmai képzéséről, foglalkoztatásáról és anyagi ösztönzéséről,
- d) a közjegyzőkkel, közjegyzőhelyettesekkel és közjegyzőjelöltekkel szemben támasztott követelményrendszerrel, továbbképzésükről,
- e) a közjegyzői közös irodák működésének feltételeiről,
- f) a közjegyzői önkormányzatok működéséről,
- g) a közjegyzői nyilvántartások vezetésével összefüggő eljárási szabályokról,
- h) a közjegyzők működésének vizsgálatáról,
- i) a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvényben és az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló törvényben meghatározott kötelezettségek körébe tartozó feladatok teljesítéséről, felügyeleti eljárásrendről, kockázatértékelésről és útmutatóról,

valamint az auditált elektronikus hírközlő eszköz és működtetésének minimum követelményeiről, auditálásának módjáról és az ilyen eszköz útján végzett ügyfél-átvilágítás végrehajtásáról,

j) a közjegyzői díjszabás alkalmazásáról,

k) a közjegyző őrzésében levő pénz, értéktárgy és értékpapír kezeléséről és nyilvántartásáról,

l) a közjegyzői pénztétéről,

m) a közjegyző hivatali elektronikus aláírása hitelesítése céljából kibocsátott tanúsítvány közjegyző általi alkalmazásának rendjéről, valamint kibocsátásának és bevonásának részletes eljárási szabályairól,

n) a közjegyző hivatali bélyegzőjéről és a hivatali elektronikus aláírásáról, az elektronikus hiteles kiadmányról,

o) a nyelvi jogosítvány kiadásának rendjéről,

p) az országos kamara által adományozható ösztöndíjról,

q) a közjegyzői szervezetben adományozható szakmai elismerésekről,

r) a nyugalmazott közjegyzők támogatásáról,

s) az országos kamarát megillető költségtérítések elszámolásáról,

t) az új székhelyre történő kinevezés és áthelyezés esetén felmerülő egyes kérdésekről,

u) a közjegyzői székhely (álláshely) megszüntetése és az illetékességi terület változása esetén alkalmazandó kérdésekről,

v) a közjegyzői okirat végrehajtásának elrendelése iránti eljárásban a közjegyző illetékességéről,

w) a személyes adatoknak a közjegyzői eljárásokkal összefüggő kezelésére vonatkozó szabályokról,

x) a közjegyzői eljárásokban az elektronikus ügyintézés egyes kérdéseiről,

y) a közjegyzői okiratszerkesztésre vonatkozó egyes formai követelményekről, és

z) minden olyan kérdésről, amelyre jogszabály vagy a szervezeti és működési szabályzata feljogosítja.

(2) Az országos kamara szervezeti és működési szabályzatot készít, amelyben rögzíti saját szervezetét, működési és gazdálkodási rendjét, a területi kamarákkal és a területi elnökségekkel összefüggő jogait, valamint kapcsolattartásuk rendjét.

(3) A területi és az országos kamara szervezeti és működési szabályzata, valamint az (1) bekezdés *a)*, *f)*, *i)*, *j)* és *k)* pontjaiban felsorolt szabályzatok kiemelt szabályzatok.

(4) Az országos kamara szabályzata a területi kamarákra, a területi kamara tagjaira, és a területi kamara által a kamarai nyilvántartásba vett személyekre kötelező.

(5) Az országos és területi kamarák szervezeti és működési szabályzatait és az országos kamara kiemelt szabályzatait a miniszter jóváhagyásának kézhezvételétől számított 15 napon belül, a nem kiemelt szabályzatokat azok hatálybalépésével egyidejűleg az országos kamara honlapján kell közzétenni.”

12. §

A Kjt. 65. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„65. § (1) A miniszter a kamarai szabályzatok törvényességéről

a) a kiemelt szabályzatok előzetes, valamint

b) a nem kiemelt szabályzatok utólagos

ellenőrzésével gondoskodik.

(2) A területi és az országos kamara a kiemelt szabályzatát annak elfogadásától számított tizenöt napon belül megküldi a miniszternek. A kiemelt szabályzat, illetve módosítása akkor érvényes, ha annak törvényességét a miniszter megállapítja.

(3) A kiemelt szabályzat törvényességét a miniszter az országos és a területi kamara szervezeti és működési szabályzata esetén harminc, más kiemelt szabályzat esetén tizenöt napon belül megvizsgálja. Ha a kiemelt szabályzat nem ütközik jogszabályba, illetve a területi kamara szervezeti és működési szabályzata nem ütközik az országos kamara szabályzatába, a miniszter azt jóváhagyja, és jóváhagyását a vizsgálat befejezését követően haladéktalanul, elektronikus úton megküldi az országos, illetve területi kamarának.

(4) Az országos kamara nem kiemelt szabályzatát annak elfogadásától számított nyolc napon belül megküldi a miniszternek. A miniszter a nem kiemelt szabályzat törvényességét annak kézhezvételét követő hatvan napon belül ellenőrzi.”

13. §

(1) A Kjtv. 66. § (1)–(2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha a kiemelt szabályzat jogszabályba, illetve a területi kamara szervezeti és működési szabályzata az országos kamara szabályzatába ütközik, a miniszter a szabályzat jóváhagyásának megtagadását és annak indokait a vizsgálat befejezését követően haladéktalanul, elektronikus úton közli a kamarával, amely

- a)* a kiemelt szabályzat kifogásolt rendelkezését harminc napon belül módosítja, vagy
- b)* a közléstől számított öt napon belül észrevételt tehet.

(2) Ha az (1) bekezdés *b)* pontja szerinti esetben a miniszter és a kamara nem ért egyet, a kamara az erről való tájékoztatástól számított harminc napon belül a közigazgatási ügyben eljáró bírósághoz fordulhat annak érdekében, hogy állapítsa meg a kiemelt szabályzat érvényességét. A bíróság a közigazgatási perrendtartás szabályainak megfelelő alkalmazásával soron kívül dönt.”

(2) A Kjtv. 66. §-a a következő (3)–(8) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Ha a nem kiemelt szabályzat jogszabályba, szervezeti és működési szabályzatba, vagy egyéb szabályzatba ütközik, a miniszter haladéktalanul, határidő tűzésével felhívja az országos kamarát a nem kiemelt szabályzat módosítására. A nem kiemelt szabályzat érvényességét a miniszter utólagos ellenőrzése nem érinti.

(4) Ha a miniszter azt állapítja meg, hogy a kamara jogszabályban, illetve szervezeti és működési szabályzatban foglalt kötelezettségét elmulasztotta, és a mulasztás a kamara működését veszélyezteti, legalább öt, legfeljebb tizenöt napos határidő tűzésével felhívja a kamarát az elmulasztott intézkedés megtételére.

(5) A kamara a felhívásban megadott határidőn belül az elmulasztott intézkedést megteszi, illetve az elmulasztott döntést meghozza, vagy egyet nem értéséről a minisztert a felhívás közlésétől számított tizenöt napon belül tájékoztatja.

(6) Ha a mulasztás az (5) bekezdés szerinti eljárást követően is fennáll, a miniszter a kamara tájékoztatásától számított harminc napon belül a közigazgatási ügyben eljáró bírósághoz fordul.

(7) Ha a bíróság a mulasztás tényét megállapítja, megfelelő határidő tűzésével kötelezi a kamara elnökségét, az országos kamara mulasztása esetén az országos kamarát az elmulasztott intézkedés megtételére. Az ítéletben megállapított határidő elmulasztása esetén indított, a teljesítés kikényszerítésére irányuló eljárásban a bíróság intézkedésként teljesítési bírság kiszabása mellett csak felügyelőbiztost rendelhet ki.

(8) A felügyelőbiztos a mulasztó kamarai szerv helyett és nevében – a szabályzat megalkotásának kivételével – jogosult megtenni minden, a kamara és annak szervei feladat- és hatáskörébe tartozó szükséges intézkedést a mulasztás orvoslása érdekében.”

14. §

A Kjtv. 182. §-a a következő (9)–(11) bekezdéssel egészül ki:

„(9) E törvénynek az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi ... törvény 18. §-a szerinti, a pályázat kiírására vonatkozó hatáskörének gyakorlása érdekében a területi kamara elnöksége 2021. január 31-ig tájékoztatja a minisztert az illetékességi területén lévő betöltetlen közjegyzői álláshelyekről.

(10) E törvénynek az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi ... törvénnyel megállapított 55. §-a szerinti szabályzatokat az országos kamara 2021. június 30-ig alkotja meg. A 2020. december 31-én hatályos iránymutatások a helyükbe lépő szabályzatok hatálybalépésével, de legkésőbb 2021. augusztus 31-én hatályukat veszítik.

(11) Ha a 178. § (2) bekezdése hatálya alá tartozó közjegyző a tevékenységét egyénileg folytatja, a szolgálata megszűnéséig a tevékenysége egyénileg történő folytatását illetően e törvény 2021. december 31-én hatályos rendelkezései szerint jogosult a közjegyzői tevékenység folytatására.

(12) Ha a közjegyzői iroda megalapítására 2021. december 31-ig azért nem került sor, mert a közjegyző fegyelmi büntetés vagy intézkedés hatálya alatt állt, vagy más ok miatt tartósan helyettesítették, a tevékenységét egyénileg folytató közjegyzőnek a tartós helyettesítés megszűnését követő 30 napon belül kell kérelmeznie az alapítási engedély megadását. A közjegyzői iroda megalapításáig a tevékenysége egyénileg történő folytatását illetően a közjegyző e törvény 2021. december 31-én hatályos rendelkezései szerint jogosult a közjegyzői tevékenység folytatására.”

15. §

A Kjtv.

a) 37/C. § (2) bekezdésében az „iránymutatásainak” szövegrész helyébe a „szabályzatainak” szöveg,

b) 48/A. § (1) bekezdés c) pontjában, a 69/A. § (5) bekezdés nyitó szövegrészében, a 74/A. § (1) bekezdés b) pontjában, a 74/A. § (1) bekezdés c) pontjában, a 74/A. § (2) bekezdés c) pontjában, a 74/A. § (3) bekezdésében az „iránymutatásban” szövegrész helyébe a „szabályzatban” szöveg,

c) 48/A. § (2) bekezdés a) pontjában az „iránymutatásnak” szövegrész helyébe a „szabályzatnak” szöveg,

- d) 49/A. § (6) bekezdés *h*) pontjában és a 49/A. § (6a) bekezdés *e*) pontjában az „iránymutatásának” szövegrész helyébe a „szabályzatának” szöveg,
e) 70. § *b*) pontjában az „iránymutatásába” szövegrész helyébe a „szabályzatába” szöveg,
f) 184. § (1) bekezdésében a „48/A. § és 74/A. §” szövegrész helyébe a „48/A. §, az 55. § (1) bekezdés *i*) pont és a 74/A. §” szöveg

lép.

16. §

(1) Hatályát veszti a Kjtv. 17. § (4) bekezdése.

(2) Hatályát veszti a Kjtv.

- a) 31/A. § (1a) bekezdése,
b) 31/A. § (5) bekezdése,
c) 37/D. § (2) bekezdése.

2. A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény módosítása

17. §

A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 83/V. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A 33/A. §-nak az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi ... törvénnyel hatályon kívül helyezett (12) bekezdését akkor kell alkalmazni, ha a felszámolási eljárás jogerős lezárásáról hozott határozat Céglönyben való közzétételére még 2020. augusztus 1-jét megelőzően került sor, és a 33/A. § (1) bekezdése szerinti megállapítási perben 2020. augusztus 1-jén még nem volt jogerős bírósági határozat.”

18. §

Hatályát veszti a Cstv.

- a) 33/A. § (12) bekezdése,
b) 33/A. § (13) bekezdésében az „, , illetve a (12) bekezdés” szövegrész.

3. Az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény módosítása

19. §

Az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény (a továbbiakban: Iasz.) 1. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) E törvény rendelkezéseit – az e törvényben meghatározott esetben és körben – a nyugalmazott igazságügyi alkalmazottakra, valamint az igazságügyi alkalmazottak és a nyugalmazott igazságügyi alkalmazottak közeli hozzátartozóira is alkalmazni kell.”

20. §

Az Iasz. „Egyéb javadalmazások, kedvezmények és költségtérítések” című alcíme a következő 121/C. §-sal és 121/D. §-sal egészül ki:

„121/C. § Az igazságügyi szerv költségvetésében biztosított előirányzatoktól függően a nyugalmazott igazságügyi alkalmazott részére szociális és temetési segély, az igazságügyi alkalmazott és a nyugalmazott igazságügyi alkalmazott közeli hozzátartozója részére temetési segély adható.

121/D. § A 121. § és a 121/C. § szerinti egyéb juttatások részletes szabályait a bíróságokkal, illetve az OBH-val szolgálati jogviszonyban álló igazságügyi alkalmazottak és közeli hozzátartozóik, valamint a bíróságokkal, illetve az OBH-val szolgálati jogviszonyban állt nyugalmazott igazságügyi alkalmazottak és közeli hozzátartozóik tekintetében az OBH elnöke szabályzatban, az 1. § (1) bekezdés *c)* pontjában meghatározott igazságügyi alkalmazottak és közeli hozzátartozóik, valamint az egyéb igazságügyi szervnél szolgálati jogviszonyban állt nyugalmazott igazságügyi alkalmazottak és közeli hozzátartozóik tekintetében a miniszter rendeletben állapítja meg.”

21. §

Az Iasz. 135. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Felhatalmazást kap az igazságügyi miniszterrel egyetértésben a miniszter, hogy az egyéb igazságügyi szervnél szolgálati jogviszonyban állt nyugalmazott igazságügyi alkalmazottak tekintetében rendeletben határozza meg a szociális és temetési segély, az egyéb igazságügyi szervnél szolgálati jogviszonyban állt nyugalmazott igazságügyi alkalmazottak közeli hozzátartozói esetében a temetési segély juttatásának részletes szabályait.”

22. §

Az Iasz. 136. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„136. § E törvény alkalmazásában

a) közeli hozzátartozón és hozzátartozón a Polgári Törvénykönyv szerinti közeli hozzátartozót és hozzátartozót,

b) nyugalmazott igazságügyi alkalmazotton a nyugállományba vonulását közvetlenül megelőzően az igazságügyi szervnél vagy jogelődjénél szolgálati jogviszonyban állt személyt

kell érteni.”

4. A bűncselekmények áldozatainak segítéséről és az állami kárenyhítésről szóló 2005. évi CXXXV. törvény módosítása

23. §

A bűncselekmények áldozatainak segítéséről és az állami kárenyhítésről szóló 2005. évi CXXXV. törvény (a továbbiakban: Ást.) 24. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha az áldozatsegítő szolgálat – ide nem értve a 43/A. § (3) bekezdésében foglaltakat – más hatóságtól, szervtől vagy szervezettől, illetve az áldozatsegítő szolgálathoz benyújtott támogatás iránti kérelemből természetes személy áldozattá válásáról szerez tudomást, soron kívül, az áldozat szükségleteire vonatkozóan a rendelkezésére álló adatok alapján, azokhoz igazodóan írásban tájékoztatja az ügyfelet arról, hogy támogatás jogosultja lehet és jogosultsága esetén a támogatások iránt kérelmet terjeszthet elő.”

24. §

Az Ást. VII. Fejezete a következő alcímmel egészül ki:

„Az áldozatok közvetlen elérése

43/A. § (1) Az általános nyomozó hatóság a nyomozása során ismertté vált olyan sértettet, valamint a nála tett feljelentés alapján ismertté vált olyan feljelentőt, akinek a sérelmére a Btk. szerinti szándékos, személy elleni erőszakos bűncselekményt követtek el, a személyének és elérhetőségének ismertté válását követően lehetőség szerint azonnal, de legkésőbb két napon belül tájékoztatja

- a) az áldozatsegítő szolgálatokról,
- b) arról, hogy támogatásra lehet jogosult, és
- c) arról, hogy hozzájárulása esetén a 10. § (3) bekezdés a) és b) pontjában, valamint a 11. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott adatait, valamint az általa megadott elérhetőségeit a közvetlen kapcsolatfelvétel céljából továbbítja az áldozatsegítő szolgálat részére.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak megfelelő alkalmazásával kell eljárni a 6. § (1) bekezdés b)–d) pontjában meghatározott, az általános nyomozó hatóság előtt ismertté vált személyek tekintetében is, ha a sértett az (1) bekezdésben megjelölt bűncselekmény következtében meghalt.

(3) A tájékoztatás megtörténtét, valamint az érintett hozzájárulását, vagy a hozzájárulás megtagadását írásba kell foglalni. Írásbeli tájékoztatás esetén, ha az érintett a hozzájárulás tekintetében nem tesz nyilatkozatot, úgy azt a hozzájárulás megtagadásának kell tekinteni.

(4) Az érintett hozzájárulása esetén az általános nyomozó hatóság a hozzájárulást követően lehetőség szerint azonnal, de legfeljebb két napon belül az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló törvényben meghatározott információátadási szolgáltatás útján az érintett (1) bekezdés c) pontjában meghatározott adatait továbbítja az áldozatsegítő szolgálat részére.

(5) A büntetőeljárásról szóló törvény szerinti zárt adatkezelés esetén az általános nyomozó hatóság az érintett zártan kezelt adatait a (4) bekezdésben foglaltaktól eltérően papíralapon továbbítja az áldozatsegítő szolgálat részére.

43/B. § (1) Az áldozatsegítő szolgálat a 43/A. § (4) bekezdésében meghatározott értesítés megérkezését követő két munkanapon belül intézkedik az érintettel történő kapcsolatfelvétel iránt, és tájékoztatást nyújt számára a 24. § (1) bekezdésében foglaltak szerint.

(2) A kapcsolatfelvétel írásban, az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló törvényben meghatározott elektronikus úton, vagy személyesen, írásbelinek nem minősülő elektronikus úton is történhet. A kapcsolatfelvétel módjai közül lehetőség szerint azt kell választani, amelyet az érintett a hozzájárulásában elsődlegesnek jelölt.”

25. §

Az Ást. 22. § (2) bekezdésében az „öt” szövegrész helyébe a „nyolc” szöveg lép.

26. §

Hatályát veszti az Ást. 20. § (3) bekezdése.

5. A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény módosítása

27. §

A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény 131/L. §-ában a „2021. január 1-jétől” szövegrész helyébe a „2023. január 1-jétől” szöveg lép.

6. Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2006. évi LXV. törvény módosítása

28. §

Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2006. évi LXV. törvény a következő 8/B. §-sal egészül ki:

„8/B. § Az igazságügyért felelős miniszter és az igazságügyért felelős miniszter irányítása alatt álló központi államigazgatási szerv jogi személyt és jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetet hozhat létre.”

7. A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény módosítása

29. §

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 10. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A Kormány rendeletével hatályon kívül helyezheti az olyan kormányrendeletet vagy annak rendelkezését, amely módosítására vagy hatályon kívül helyezésére már nincs felhatalmazása a felhatalmazás hatályvesztése, vagy a tárgykör szabályozására alkotott olyan új felhatalmazó rendelkezés miatt, amely a Kormány tagjának rendelete kiadására ad felhatalmazást.”

30. §

A Jat. 25/A. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A Magyar Közlöny az igazságügyért felelős miniszter rendeletében meghatározottak szerint terjeszhető. Az igazságügyért felelős miniszter rendeletében meghatározottak szerint kérelemre a Magyar Közlönyről vagy annak egy részéről papír alapú, illetve digitális oldalhű másolat készíthető, a másolat készítését az igazságügyért felelős miniszter rendelete igazgatási szolgáltatási díj megfizetéséhez kötheti.”

31. §

A Jat. 29. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„29. § (1) A Nemzeti Jogszabálytár kormányrendeletben meghatározott tartalommal és honlapon, elektronikus közszolgáltatásként működő, bárki számára térítésmentesen hozzáférhető elektronikus jogszabálygyűjtemény, amely – kormányrendeletben meghatározottak szerint – felületet biztosít különösen az Alaptörvény, annak módosításai és a jogszabályok kihirdetett szövegének, a Magyar Közlönyben közzétett közjogi szervezetszabályozó eszközök szövegének, valamint az időállapotok szerint egységes szerkezetű szövegek közzétételére.

(2) A Nemzeti Jogszabálytárban való közzétételről az Alaptörvény, annak módosításai, jogszabályok és a Magyar Közlönyben közzétett közjogi szervezetszabályozó eszközök esetében az igazságügyért felelős miniszter, önkormányzati rendelet esetében a jegyző gondoskodik.”

32. §

A Jat. 30. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter, hogy

- a) rendeletben határozza meg az előfizetők 28/C. § (4) bekezdése szerinti számát,
- b) az adópolitikáért felelős miniszter egyetértésével kiadott rendeletben határozhassa meg a Magyar Közlönyről vagy annak egy részéről papír alapú, illetve digitális oldalhű másolat készítésének igazgatási szolgáltatási díját, és
- c) rendeletben határozza meg a 28/B. § (1) bekezdés b) és c) pontja szerinti közlemények és hirdetések közzétételéért fizetendő közzétételi díj mértékét.”

33. §

A Jat. 31. § (1) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben hatályon kívül helyezze)

„b) azt a kormányrendeletet vagy annak rendelkezését, amely módosítására vagy hatályon kívül helyezésére már nincs felhatalmazása

ba) a felhatalmazás hatályvesztése miatt, vagy

bb) a tárgykör szabályozására alkotott olyan új felhatalmazó rendelkezés miatt, amely a Kormány tagja rendeletének kiadására ad felhatalmazást.”

34. §

A Jat. 30. § (4) bekezdés *a)* pontjában a „kiadásának,” szövegrész helyébe a „kiadásának, terjesztésének, valamint a Magyar Közlönyről vagy annak egy részéről papír alapú, illetve digitális oldalhú másolat készítésének,” szöveg lép.

35. §

Hatályát veszti a Jat.

- a)* 25/A. § (6) és (7) bekezdése,
- b)* 30. § (1) bekezdés *d)* pontja.

8. Az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény módosítása

36. §

(1) Az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 41. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A Hivatalt az alapvető jogok biztosa irányítja és vezeti. A Hivatalban foglalkoztatott köztisztviselőkre és munkavállalókra nézve a különleges jogállású szervekről és az általuk foglalkoztatottak jogállásáról szóló 2019. évi CVII. törvény (a továbbiakban: Küt.) rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.”

(2) Az Ajbt. 41. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A Hivatal a központi költségvetés szerkezetében önálló fejezet, a fejezetet irányító szerv vezetőjének jogosítványait az alapvető jogok biztosa gyakorolja.”

37. §

Az Ajbt. 42. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) A főtitkár az alapvető jogok biztosa vezetése alatt a Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatában meghatározott feladatokat látja el.”

38. §

Hatályát veszti az Ajbt. 45. § (5) bekezdése.

9. A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény módosítása

39. §

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 10. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A Kúria elnöke egy vagy több szakágat érintően, az érintett kollégium véleményét kikérve dönthet úgy, hogy a 24. § (1) bekezdésében megjelölt egyes eljárásokban kizárólag öttagú tanácsok

járnak el. Ezt a Kúria ügyelosztási rendjében meg kell jelölni. A Kúria ügyelosztási rendjében meg kell jelölni azt is, hogy az önkormányzati tanács, a jogegységi panasz tanács tagjaként mely bírák járnak el, továbbá azt, hogy az egyes bírák melyik szakágú jogegységi tanácsban járhatnak el.”

40. §

A Bszi. 41/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„41/A. § (1) A jogegységi panaszt a jogegységi panasz tanács bírálja el. A jogegységi panasz tanácsot a Kúria elnöke vagy elnökhelyettese vezeti. A jogegységi panasz tanács az elnökből és további legalább 8 tagból áll, a tagokat az elnök a Kúria kollégiumaiból jelöli ki úgy, hogy minden kollégiumból legalább 1-1 tagot ki kell jelölni.

(2) A jogegységi panasz tanács

- a) a jogegységi panasz érdemében határozattal,
- b) a jogegységi panasz eljárás során felmerült minden más kérdésben végzéssel

határoz.

(3) A jogegységi panasz tanács a határozatát zárt tanácskozás után szavazással, tartózkodó szavazat nélkül, egyszerű szótöbbséggel hozza meg. A jogegységi panasz tanács tagja a többségi határozattól eltérő álláspontját a határozat indokolásához csatolhatja.

(4) A jogegységi panasz tanács elnöke vezeti a tanácsot és szervezi annak munkáját. Ennek keretében minden olyan intézkedést megtehet és minden olyan végzést meghozhat, amit a jogegységi panasz alapjául szolgáló eljárás szabályai nem utalnak kifejezetten a tanács hatáskörébe.”

41. §

A Bszi. 41/B. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„41/B. § (1) Jogegységi panasznak van helye – a pervezetésre vonatkozó végzés kivételével – a Kúriának az eljárási törvény alapján további fellebbezéssel, felülvizsgálati kérelemmel vagy felülvizsgálati indítvánnyal (a továbbiakban ebben az alcímben együtt: felülvizsgálati kérelem) nem támadható határozata ellen, ha a felülvizsgálati kérelemben a Kúria 2012. január 1. után hozott és a Bírószági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától (a továbbiakban ezen alcímben: a Kúria közzétett határozata) jogkérdésben való eltérésre már hivatkoztak, és a Kúria az eltéréssel okozott jogsértést határozatában nem orvosolta.

(2) Jogegységi panasznak van helye akkor is, ha a Kúria ítélező tanácsa jogkérdésben – jogegységi eljárás kezdeményezése nélkül – úgy tér el a Kúria közzétett határozatától, hogy az adott eltérésre az alsóbbfokú bíróságok határozatában nem került sor.

(3) A jogegységi panasz elbírálásából ki van zárva az alapjául szolgáló eljárás szabályai szerint kizárt bíró, valamint az a bíró, aki a jogegységi panasszal támadott határozat meghozatalát megelőző eljárásban részt vett.”

42. §

A Bszi. 41/C. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„41/C. § (1) A jogegységi panaszt a 41/B. § (1) és (2) bekezdés szerinti határozat közlésétől számított 30 napon belül a Kúriánál terjesztheti elő az, aki az eljárási törvények alapján felülvizsgálati kérelem előterjesztésére jogosult. A jogegységi panasz iránti eljárásban végrehajtás felfüggesztése vagy azonnali jogvédelem iránti kérelemnek van helye, az annak alapjául szolgáló eljárás szabályai szerint. A végrehajtás felfüggesztése vagy azonnali jogvédelem iránti kérelmet a jogegységi panaszban kell előterjeszteni. A Kúriának a jogegységi panasz alapjául szolgáló eljárás során eljáró tanácsa a panaszt az iratokkal együtt haladéktalanul a jogegységi panasz tanács elé terjeszti.

(2) A jogegységi panasz eljárás lefolytatása során – az ezen alcímben foglalt eltérésekkel – megfelelően alkalmazni kell a polgári perrendtartásról szóló törvénynek

- a) a beadványokra,
- b) az idézés tartalmára és módjára,
- c) a kézbesítésre,
- d) a kézbesítési kifogásra,
- e) a határidő számítására,
- f) az ítélezési szünetre,
- g) – a jegyzőkönyv képet és hangot egyidejűleg rögzítő folyamatos felvétel útján történő készítésére vonatkozó szabályok kivételével – az eljárás anyagának rögzítésére,
- h) a költségkedvezményekre,
- i) a meg nem fizetett illeték és az állam által előlegezett költség viselésére,
- j) az Európai Unió Bírósága, az Alkotmánybíróság és a Kúria eljárásának kezdeményezésére

vonatkozó szabályait.

(3) A jogegységi panaszban – a beadványra vonatkozó általános szabályokon túl – meg kell jelölni:

- a) azt a határozatot, amellyel szemben a fél a panaszt előterjeszti,
- b) azt a közzétett kúriai határozatot, amelytől jogkérdésben való eltérést állít a fél.

(4) A jogegységi panasz eljárásban a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti jogi képviselőt kötelező.

(5) A jogegységi panasz tanács a jogegységi panasz befogadhatósága körében a Kúriához érkezésétől számított 30 napon belül megvizsgálja, hogy az megfelel-e a törvényi feltételeknek. Ha a jogegységi panasz a végrehajtás felfüggesztése vagy azonnali jogvédelem iránti kérelmet tartalmaz, azt 30 napon belül a jogegységi panasz alapjául szolgáló eljárás szabályai szerint kell elbírálni.

(6) A jogegységi panasz tanács – hiánypótlási felhívás kiadását mellőzve – a jogegységi panaszt visszautasítja, ha

- a) azt nem az arra jogosult nyújtotta be,
- b) azt jogi képviselő közreműködése nélkül nyújtották be,
- c) az eljárási illetéket nem vagy hiányosan fizették meg,
- d) az elkésett,
- e) az a 41/B. § (1) bekezdés alapján került előterjesztésre, de a felülvizsgálati kérelemben az előterjesztő nem hivatkozott a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre,

- f) azt nem 2012. január 1. után hozott és a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett kúriai határozattól való eltérésre hivatkozással nyújtották be,
- g) azt 2020. július 1-jét megelőzően hozott kúriai határozattal szemben nyújtották be, vagy
- h) az nem tartalmazza a (3) bekezdésben foglaltakat, és a megfelelő kiegészítés az (1) bekezdésben meghatározott határidőn belül nem történt meg.

(7) A jogegységi panasz tanács a befogadott jogegységi panaszt az előterjesztő kivételével közli az annak alapjául szolgáló eljárásban az eljárási törvények alapján felülvizsgálati kérelem előterjesztésére jogosultakkal, akik a közléstől számított 30 napon belül nyilatkozatot tehetnek.

(8) Ha a jogegységi panasz tanács indokoltnak tartja tárgyalás tartását, arra a panasz előterjesztőjét és a (7) bekezdésben meghatározott személyeket a polgári perrendtartásról szóló törvény szabályai szerint idézi.

(9) A jogegységi panasz tanács a jogegységi panasz eljárást felfüggeszti, ha

- a) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának,
- b) az Alkotmánybíróságnak a jogszabály, jogszabályi rendelkezés, közjogi szervezetszabályozó eszköz vagy jogegységi határozat alaptörvény-ellenességének megállapítására, továbbá nemzetközi szerződésbe ütközésének megállapítására irányuló eljárásának,
- c) a Kúriának az önkormányzati rendelet jogszabályba ütközésének vizsgálatára irányuló eljárásának

kezdeményezéséről határoz.

(10) A jogegységi panasz tanács az eljárást – annak bármely szakaszában – hivatalból megszünteti, ha

- a) a (6) bekezdés alapján a jogegységi panasz visszautasításának lett volna helye,
- b) a panasz előterjesztője meghal vagy megszűnik, feltéve, hogy a jogviszony természete a jogutódlást kizárja,
- c) a panasz előterjesztője a panaszt visszavonta,
- d) a panasz előterjesztője a megszűnt jogi képviseletének pótlásáról felhívás ellenére a tanács elnöke által megállapított határidő alatt nem gondoskodik, vagy
- e) a panasszal támadott határozatot, illetve azt a határozatot, amelytől jogkérdésben való eltérésre hivatkozik a panasz előterjesztője, az Alkotmánybíróság megsemmisíti vagy a panasz előterjesztése egyébként okafogyottá vált.”

43. §

A Bszi. 12/A. alcíme a következő 41/D. §-sal egészül ki:

„41/D. § (1) Ha a jogegységi panasz tanács megállapítja a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérést, dönt a bíróságokra kötelező értelmezésről és határozatában

- a) a panasszal támadott határozatot hatályában fenntartja, ha az eltérés indokolt volt;
- b) megállapítja az eltéréssel okozott jogsértést, de a panasszal támadott határozatot hatályában fenntartja, ha
- ba) a panaszt olyan ügyben nyújtották be, amelyben törvény a bíróság eljárására legfeljebb ötnapos határidőt állapít meg,

bb) más törvény így rendelkezik;

c) a panasszal támadott határozatot egészben vagy részben hatályon kívül helyezi, és a Kúriát új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja, ha az eltérés nem volt indokolt.

(2) Ha jogegységi panasz tárgya felülvizsgálatot vagy felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadó határozat és a jogegységi panasz tanács a jogkérdésben való nem indokolt eltérést megállapítja, a panasszal támadott határozatot hatályon kívül helyezi és a bíróságot a felülvizsgálati eljárás lefolytatására utasítja.

(3) Ha a jogegységi panasz tanács megállapítja, hogy a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben nem történt eltérés, a jogegységi panaszt elutasítja. A határozat indokolásának elegendő csak erre a körülményre utalnia, az alkalmazott jogszabályok feltüntetése mellett, azzal, hogy az indokolásból ki kell derülnie, hogy az adott jogkérdés vonatkozásában a korábban közzétett és a megtámadott határozat között miért nem volt eltérés.

(4) Ha a jogegységi panasz tanács megállapítja a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérést, a panasz elbírálásával összefüggésben felmerült költséget az állam viseli.

(5) Az (1) bekezdés alapján hozott határozat jogegységi határozat hatályú, azt a jogegységi határozatok közzétételére vonatkozó szabályok szerint a Magyar Közlönyben közzé kell tenni.

(6) Az (1) bekezdés *c)* pontja, valamint a (2) bekezdés alapján megismételt eljárásban a Kúria soron kívül jár el.”

44. §

A Bszi. 76. § (5) bekezdés *f)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az OBH elnöke a személyzeti kérdésekkel kapcsolatos feladatkörében)

„*f)* beoszthatja a bírót a Kúriára, az OBH-ba, továbbá a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvényben meghatározott szervhez (a továbbiakban: érintett szerv), illetve dönt a beosztás megszüntetéséről és a bírónak ismét tényleges bírói álláshelyre történő beosztásáról,”

45. §

A Bszi. 94. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A Kúriára, az OBH-ba, valamint az érintett szervhez beosztott bírák a beosztásukat közvetlenül megelőző szolgálati helyük szerinti bíróság összbírói értekezletén választanak.”

46. §

(1) A Bszi. 118. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A Kúria főtitkár-helyettese a Kúria főtitkárát akadályoztatása esetén – a (6) bekezdésben foglaltak kivételével ideértve azt az esetet is, ha a tisztség nincs betöltve – teljes jogkörrel helyettesíti, és ellátja a Kúria szervezeti és működési szabályzata szerint hatáskörébe utalt igazgatási feladatokat.”

(2) A Bszi. 118. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) Ha a Kúria főtítkáranak és főtítkár-helyettesének vezetői megbízatása egyidőben szűnik meg, az új főtítkár és főtítkár-helyettes kinevezéséig a feladataikat a Kúria elnökhelyettesei közül a Kúria elnöke által ezzel megbízott elnökhelyettes látja el.”

47. §

A Bszi. 127. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) A Kúria főtítkáranak és főtítkár-helyettesének kinevezése az őt kinevező Kúria elnökének megbízatási idejére szól. Ha a Kúria elnökének megbízatása a megbízatási időtartam letelte előtt szűnik meg, a Kúria főtítkáranak és főtítkár-helyettesének megbízatása is megszűnik.”

48. §

A Bszi. 130. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) A Kúria elnöke a Kúria megválasztott elnökével egyeztetve a megbízatási ideje lejártát legalább 20, de legfeljebb 30 nappal megelőzően kiírja a Kúria főtítkári és főtítkár-helyettesi vezetői tisztségre vonatkozó pályázatot. A Kúria megválasztott elnöke a pályázatokat hivatalba lépését követően haladéktalanul elbírálja. Ha a Kúria elnökének megbízatása a megbízatási időtartam letelte előtt szűnik meg, a pályázatot a Kúria megválasztott elnöke hivatalba lépését követően haladéktalanul kiírja.”

49. §

(1) A Bszi. 163. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Kúria a jogegységi határozatot, a jogegységi panaszeljáráásban, valamint a jogorvoslat a törvényesség érdekében folytatott eljárásban hozott határozatát, az általa az ügy érdemében hozott és a hatályon kívül helyező határozatot, az ítéletábra az általa az ügy érdemében hozott határozatot, a törvényszék – ha a felülvizsgált közigazgatási határozatot egyfokú eljárásban hozták, és a bíróság határozata ellen nincs helye rendes jogorvoslatnak – az általa a közigazgatási perben az ügy érdemében hozott határozatot a Bírósági Határozatok Gyűjteményében digitális formában közzéteszi.”

(2) A Bszi. 163. §-a a következő (1a) és (1b) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) A Kúria a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzéteszi az (1) bekezdésben nem említett, az általa a felülvizsgálati kérelmet érdemben elbíráló határozatát is.

(1b) A Kúria által közzétett határozat mellett fel kell tüntetni a határozat elvi tartalmát, ennek hiányában rövid tartalmát, és az alkalmazott jogszabályokat.”

50. §

A Bszi. 175. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„175. § E törvény 1-8. §-a, 12-15. §-a, II. Fejezete, 7-12. alcíme, 41/A. és 41/B. §-a, 13. alcíme, 45. §-a, V. Fejezete, Harmadik és Negyedik Része, X., XI. és XIII/A. Fejezete, továbbá 197-197/B. §-a, 197/D. §-a, 207. §-a és 209. §-a az Alaptörvény 25. cikk (6) és (8) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.”

51. §

A Bszi. 197/B. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Jogegységi panasz eljárásnak a Kúria 2020. július 1-jén és az azt követően meghozott, a 41/B. §-ban meghatározott határozata ellen van helye. A 41/B. §-ban meghatározott feltételek teljesülése esetén a jogegységi panasz eljárásnak az ügyben alkalmazott és alkalmazandó eljárási törvénytől függetlenül helye van, ha a felülvizsgálati kérelemmel támadott határozatot a bíróság 2020. április 1-jét és a Kúria a határozatát 2020. július 1-jét követően hozta.”

52. §

(1) A Bszi. 63. alcíme a következő 197/C. §-sal egészül ki:

„197/C. § (1) A 163. §-nak az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi ... törvénnyel beiktatott (1b) bekezdését a 2021. január 1. napját követően hozott határozatok esetében kell alkalmazni.

(2) A 2012. január 1. napja és 2020. december 31. napja között hozott, a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatok mellett a 163. §-nak az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi ... törvénnyel beiktatott (1b) bekezdésében foglaltak szerint a határozat elvi tartalmát, ennek hiányában rövid tartalmát, és az alkalmazott jogszabályokat 2023. december 31. napjáig kell feltüntetni.”

(2) A Bszi. 63. alcíme a következő 197/D. §-sal egészül ki:

„197/D. § (1) A 41/B. §-nak az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi ... törvénnyel módosított (1) bekezdésében foglaltakat a 2021. január 1. napján és az azt követően benyújtott jogegységi panasz kérelmekre kell alkalmazni.

(2) A Kúria főtitkárára vonatkozóan az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi ... törvénnyel megállapított rendelkezéseket az e rendelkezések hatálybalépését követően első alkalommal azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a főtitkári tisztségre történő pályázat kiírása és a pályázat elbírálása közötti időben a főtitkári tisztséget a Kúria elnöke megbízással töltheti be.”

53. §

A Bszi.

a) 34. § (3) bekezdésében a „Kúria közzétett” szövegrész helyébe a „Kúria Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett” szöveg,

b) 45. § (2) bekezdésében a „három” szövegrész helyébe az „öt” szöveg,

c) 127. § (1) bekezdésében a „(2)” szövegrész helyébe a „(2) és (2a)” szöveg

lép.

54. §

Hatályát veszti a Bszi. 32. § (1) bekezdésében az „(a továbbiakban: Kúria közzétett határozata)” szövegrész.

10. A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény

55. §

A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.) 14. § (1) bekezdés *a*) pont *ab*) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A pályázati rangsor kialakítása során kizárólag a következő szempontok vehetők figyelembe: a szakmai értékelés tekintetében)

„*ab*) a bíróságok központi igazgatásáról szóló átfogó ismeretek megszerzése érdekében az OBH-ban eltöltött bírói, bírósági titkári joggyakorlati idő, valamint a központi igazgatási feladatokban történő közreműködés OBH elnöke általi értékelése, a jogegységi határozatok előkészítésével és a joggyakorlat elemzéssel kapcsolatos átfogó ismeretek megszerzése érdekében a Kúrián beosztott bíróként, bírósági titkárként eltöltött joggyakorlati idő Kúria elnöke általi értékelése, továbbá az érintett szerv alaptervekenységébe tartozó közjogi jellegű feladat- és hatáskör ellátása érdekében a 27/A. §-ban meghatározott érintett szervnél eltöltött bírói, bírósági titkári joggyakorlati idő szerv vezetője általi értékelése.”

56. §

A Bjt. 27. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A bírót az OBH elnöke az OBH-ba, a Kúria elnökének javaslatára a Kúriára is beoszthatja.”

57. §

A Bjt. 27/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„27/A. § (1) Az OBH elnöke a bírót

- a*) az Alkotmánybíróság Hivatalába,
- b*) az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalába,
- c*) az Állami Számvevőszékre,
- d*) az ügyészségre,
- e*) központi államigazgatási szervhez,
- f*) fővárosi és megyei kormányhivatalhoz

beoszthatja.

(2) Az (1) bekezdés szerinti szervhez (a továbbiakban: érintett szerv) történő beosztást a bíró kérelmére az érintett szerv vezetője – az ügyészség esetén a legfőbb ügyész – kezdeményezheti. A beosztáshoz a bíró felett munkáltatói jogkört gyakorló bíróság elnökének egyetértése szükséges.”

58. §

A Bjt. 39. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az OBH-ba, a Kúriára, valamint az ügyészség kivételével az érintett szervhez beosztott bíró a vezetői tisztségek közül kizárólag főosztályvezetői, főosztályvezető-helyettesi vagy osztályvezetői munkakört tölthet be, illetve álláshelyen foglalkoztatható.”

59. §

A Bjt. 42/C. § b) pont bf) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

*[Nemzetbiztonsági ellenőrzés alá eső bíró
b) az a bíró, aki]*

„bf) az érintett szervnél nemzetbiztonsági ellenőrzéshez kötött tisztséget tölt be, vagy ilyen munkakört lát el,”

60. §

A Bjt. 29/A. alcíme helyébe a következő rendelkezés lép:

„29/A. Az érintett szervhez beosztott bíró jogállása

62/A. § (1) A bíró az érintett szerv alaptevékenységébe tartozó közjogi jellegű feladat- és hatáskör ellátására osztható be. A beosztás célja, hogy a bíró az érintett szerv tevékenységében való részvétellel szakmai gyakorlatot és ismereteket szerezzen, valamint az érintett szerv tevékenységét bírói tapasztalatával támogassa.

(2) A beosztás határozott vagy határozatlan időre történhet. Határozott időre kinevezett bíró legfeljebb egy évre osztható be.

(3) A beosztott bíró megtartja bírói tisztségét, a beosztás nem érinti a kijelölését sem, de beosztásának időtartama alatt ítélkező tevékenységet nem folytathat. Javadalmazására a bíróra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(4) Az érintett szervhez beosztott bíró felett az érintett szerv vezetője gyakorolja a munkáltatói jogkört.

62/B. § (1) A bíró köteles a vezetői intézkedéseket, utasításokat teljesíteni, érvényesülésüket elősegíteni.

(2) A beosztott bíró jogállására – a 45. § kivételével – a 35-55. § rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.

62/C. § (1) Az OBH elnöke a bíró érintett szervhez történő beosztását megszünteti:

- a) a bíró kérelmére,
- b) az érintett szerv vezetőjének indítványára.

(2) A bíró a megszüntetés közlését követően további 30 napig köteles feladatait ellátni, ettől a felek közös megegyezéssel eltérhetnek.

(3) Az érintett szervhez történő beosztás megszűnését követően a bíró tényleges bírói álláshelyre beosztására az 58. § (3) és (4) bekezdésében írt rendelkezéseket kell alkalmazni.

(4) Az érintett szervhez beosztott bíró a beosztása megszűnését követő két évig nem vehet részt olyan ügy elintézésben, amelyben az érintett szerv félként szerepel.”

61. §

A Bjt. 69/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„69/A. § Az OBH elnökének kinevezési jogkörébe tartozó vezető, továbbá a Kúria elnökének kinevezési jogkörébe tartozó határozott időre kinevezett vezető és a Kúria elnökhelyettese, valamint az OBH bíró elnökhelyettese a kinevezésének tartama alatt, az OBH-ba, az érintett szervhez és a Kúriára beosztott bíró a beosztásának tartama alatt mentesül a rendszeres bírói értékelés alól.”

62. §

A Bjt. 71. § (6) bekezdése a helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Az érintett szervhez beosztott bíró hivatali munkáját a beosztás szerinti szerv vezetője a beosztás szerinti szervnél szolgálatot teljesítő alkalmazottakra irányadó szabályok szerint értékeli.”

63. §

A Bjt. 52. alcíme helyébe a következő rendelkezés lép:

„52. A Kúriára, az OBH-ba és az érintett szervhez beosztott bíróra vonatkozó sajátos rendelkezések

130. § A Kúriára, az OBH-ba, valamint az érintett szervhez beosztott bíró tekintetében a 105-129. § rendelkezéseit azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a Kúriára beosztott bíró ellen a Kúria elnöke, az érintett szervhez beosztott bíró ellen – az OBH elnökének útján – az érintett szerv vezetője, az OBH-ba beosztott bíró ellen az OBH elnöke kezdeményezheti a fegyelmi eljárás megindítását.”

64. §

A Bjt. 147. § (3a) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3a) Az érintett szervhez beosztott bíró adatait az érintett szervnél kell nyilvántartani.”

65. §

A Bjt. a következő 58/A. alcímmel egészül ki:

„58/A. A Kúria főtitkárának és főtitkár-helyettesének juttatásai

158/A. § (1) A Kúria főtitkárának juttatásaira az állami vezetők és az államigazgatási szervek köztisztviselői számára biztosított juttatásokról és azok feltételeiről szóló kormányrendeletnek az államtitkár részére biztosított juttatásokra vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni.

(2) A Kúria főtitkár-helyettesének juttatásaira az állami vezetők és az államigazgatási szervek köztisztviselői számára biztosított juttatásokról és azok feltételeiről szóló kormányrendeletnek a helyettes államtitkár részére biztosított juttatásokra vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni.”

66. §

A Bjt. 166. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„166. § (1) A Kúria elnökét és helyettesét, a Kúria főtitkárát és főtitkár-helyettesét, továbbá az OBH elnökét és helyettesét megillető juttatások igénybevételeivel kapcsolatban felmerült költség – törvény eltérő rendelkezése hiányában – a központi költségvetésről szóló törvény bíróságokra vonatkozó költségvetési fejezetét terheli.

(2) A Kúria elnöke és helyettese, a Kúria főtitkára és főtitkár-helyettese, továbbá az OBH elnöke és helyettese köteles a részére járó juttatások igénybevételehez szükséges adatokat – ideértve az adatok megváltozását is – haladéktalanul közölni az érintett szervvel. A jogalap nélkül felvett juttatást az erre irányuló felhívás kézhezvételétől számított 15 napon belül kell visszafizetni.”

67. §

(1) A Bjt. 70. alcím címe helyébe a következő rendelkezés lép:

„70. A Kúriára, az OBH-ba és az érintett szervhez beosztott bíróra vonatkozó eltérő rendelkezések”

(2) A Bjt. 195. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Kúriára, az OBH-ba és az érintett szervhez beosztott bíróra a 167-194. §-ban foglalt rendelkezéseket a (2)-(6) bekezdés szerinti eltéréssel kell alkalmazni.”

(3) A Bjt. 195. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az OBH-ban, a Kúrián, valamint az érintett szervnél főosztályvezetői, főosztályvezető-helyettesi, illetve osztályvezetői munkakört betöltő vagy álláshelyen foglalkoztatott bírák vezetői pótléka a (4) bekezdésben meghatározott kivétellel

- a) a főosztályvezetők esetén az ítélőtábla kollégiumvezetőjére,
- b) a főosztályvezető-helyettesek esetén a törvényszék elnökhelyettesére,
- c) az osztályvezetők esetén a nagyobb járásbíróság elnökére

irányadó összeggel azonos.”

(4) A Bjt. 195. § (5) és (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(5) Az OBH-ba, a Kúriára és az érintett szervhez beosztott bíró a (2) bekezdés szerint járó beosztási pótlékon felül a bírói illetményalap összegének 30 százalékára jogosult.

(6) A beosztott bíró soron kívüli előresorolására és részére magasabb bírói cím adományozására – az érintett szervhez beosztott bíró esetén az érintett szerv vezetőjének kezdeményezésére az OBH elnökének, az OBH-ba beosztott bíró esetén az OBH elnökének, valamint a Kúriára beosztott bíró esetén a Kúria elnökének javaslatára – az OBH jogosult.”

68. §

A Bjt. 76. alcíme helyébe a következő rendelkezés lép:

„76. A Kúriára, az OBH-ba és az érintett szervhez beosztott bíró vagyonyilatkozata

211. § A 197-207. § rendelkezéseit kell alkalmazni a Kúriára, az OBH-ba és az érintett szervhez beosztott bíróra is, azzal, hogy a munkáltatói jogkör gyakorlója a Kúria elnöke, az OBH elnöke, illetve az érintett szerv vezetője.”

69. §

A Bjt. a következő 232/R. §-sal egészül ki:

„232/R. Az érintett szervhez történő beosztásra vonatkozó szabályoknak az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi ... törvénnyel módosított rendelkezései az igazságügyért felelős minisztériumba beosztott bíró jogállását nem érintik, 2021. január 1-jétől az igazságügyért felelős minisztériumba beosztott bíró beosztása a beosztásról szóló határozatban foglaltak szerint az érintett szervhez történő beosztásnak tekintendő.”

70. §

A Bjt. 237. § (1) bekezdésében a „232/Q” szövegrész helyébe a „232/R” szöveg lép.

71. §

Hatályát veszti a Bjt.

a) 29. alcíme.

b) 71. § (5) bekezdése

11. A legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról szóló 2011. évi CLXIV. törvény módosítása

72. §

A legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról szóló 2011. évi CLXIV. törvény (a továbbiakban: Üjt.) a következő 119/A. §-sal egészül ki:

„119/A. § (1) Az ügyészség éves költségvetésében biztosított előirányzatoktól függően a nyugállományú alügyész és ügyészségi fogalmazó részére szociális és temetési segély, az alügyész és ügyészségi fogalmazó közeli hozzátartozója és a nyugállományú alügyész és ügyészségi fogalmazó közeli hozzátartozója részére temetési segély adható.

(2) E § alkalmazásában

a) közeli hozzátartozón a Polgári Törvénykönyv szerinti közeli hozzátartozót,

b) nyugállományú alügyészen és ügyészségi fogalmazón a nyugállományba vonulását közvetlenül megelőzően az ügyészségnél szolgálati jogviszonyban állt alügyészt és ügyészségi fogalmazót

kell érteni.”

73. §

Az Üjt. a következő 144. §-sal egészül ki:

„144. § (1) Az ügyészség éves költségvetésében biztosított előirányzatoktól függően a nyugállományú tisztviselő, írnok és fizikai alkalmazott részére szociális és temetési segély, a tisztviselő, írnok és fizikai alkalmazott közeli hozzátartozója és a nyugállományú tisztviselő, írnok és fizikai alkalmazott közeli hozzátartozója részére temetési segély adható.

(2) E § alkalmazásában

a) közeli hozzátartozón a Polgári Törvénykönyv szerinti közeli hozzátartozót,

b) nyugállományú tisztviselőn, írnokon és fizikai alkalmazotton a nyugállományba vonulását közvetlenül megelőzően az ügyészségnél szolgálati jogviszonyban állt tisztviselőt, írnokot és fizikai alkalmazottat

kell érteni.”

12. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény módosítása

74. §

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény

a) 51. § (2) bekezdésében a „helyi önkormányzat az önkormányzati rendeletet a kihirdetését követően haladéktalanul megküldi a kormányhivatalnak, és a kormányhivatal továbbítja azt a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletéért felelős miniszternek” szövegrész helyébe a „jegyző kormányrendeletben meghatározottak szerint gondoskodik az önkormányzati rendelet kormányhivatal részére történő megküldéséről” szöveg,

b) 52. § (2) bekezdésében az „az ülést követő tizenöt napon belül a jegyző” szövegrész helyébe az „a jegyző kormányrendeletben meghatározottak szerint” szöveg,

c) 60. §-ában a „tizenöt napon belül” szövegrész helyébe a „kormányrendeletben meghatározottak szerint” szöveg,

d) 143. § (2) bekezdésében a „helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletéért felelős miniszter” szövegrész helyébe a „Kormány” szöveg

lép.

13. A közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény módosítása

75. §

A közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Kttv.) 3. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A 72. § hatálya kiterjed

a) azon munkáltatókra és a velük munkaviszonyban álló munkavállalókra, amelyek esetében a munkaviszony létesítésére,

b) a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény hatálya alá tartozó munkáltatóra és a közalkalmazottra, ha a közalkalmazotti jogviszony létesítésére,

c) a kormányzati igazgatásról szóló törvény hatálya alá tartozó foglalkoztató szervre és a kormánytisztviselőre, ha a kormányzati szolgálati jogviszony létesítésére

a 72. § alapján kerül sor.”

76. §

(1) A Kttv. 150. § (3) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A jubileumi jutalomra jogosító idő megállapításánál)

„a) az e törvény, a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (a továbbiakban: Ktv.), a kormánytisztviselők jogállásáról szóló 2010. évi LVIII. törvény (a továbbiakban: Ktjv.), az állami tisztviselőkről szóló 2016. évi LII. törvény, a kormányzati igazgatásról szóló törvény és a különleges jogállású szervekről és az általuk foglalkoztatottak jogállásáról szóló 2019. évi CVII. törvény (a továbbiakban: Küt.) hatálya alá tartozó munkáltatónál, foglalkoztató szervnél munkaviszonyban, közszolgálati, kormánytisztviselői, állami szolgálati és kormányzati szolgálati jogviszonyban,”

(töltött időt kell figyelembe venni.)

(2) A Kttv. 150. § (3) bekezdés f) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A jubileumi jutalomra jogosító idő megállapításánál)

„f) az e törvény, a Ktv., Ktjv. és a Kjt. hatálya alá tartozó szervnél ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszonyban, a kormányzati igazgatásról szóló törvény és a Küt. hatálya alá tartozó szervnél ösztöndíjas jogviszonyban,”

(töltött időt kell figyelembe venni.)

(3) A Kttv. 150. § (3) bekezdés *h*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A jubileumi jutalomra jogosító idő megállapításánál)

„*h*) az állami vezetői szolgálati jogviszonyban, politikai felsővezetőként politikai szolgálati jogviszonyban,»

(töltött időt kell figyelembe venni.)

77. §

A Kttv.

a) 72. § (10) bekezdésében az „állami szolgálati” szövegrész helyébe az „a kormányzati igazgatásról szóló törvény szerinti kormányzati szolgálati” szöveg,

b) 229. § (3) bekezdésében a „közalkalmazotti jogviszonnyá” szövegrész helyébe a „közalkalmazotti jogviszonnyá, a kormányzati igazgatásról szóló törvény szerinti kormányzati szolgálati jogviszonnyá” szöveg

lép.

78. §

Hatályát veszti a Kttv.

a) 124. §-a és

b) 259. § (3) bekezdés *b*) pontja.

14. A természetes személyek adósságrendezéséről szóló 2015. évi CV. törvény módosítása

79. §

A természetes személyek adósságrendezéséről szóló 2015. évi CV. törvény (a továbbiakban: Are. tv.) 30. §-a a következő (7a) bekezdéssel egészül ki:

„(7a) A bíróságon kívüli adósságrendezési megállapodásban az adós és az adóstárs megállapodik a hitelezőkkel az adósságrendezés részletes feltételeiről.”

80. §

Az Are. tv. 40. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Ha a 39. § (1) bekezdése szerinti hirdetményben közzétett határidőn belül szabályszerűen egyetlen hitelező sem jelentkezett be az adósságrendezési eljárásba, a családi vagyonefelügyelő hivatalból, 8 napon belül a bíróságnál adósságtörlesztési eljárás lefolytatásának elrendelését kezdeményezi.”

81. §

Az Are. tv. 55. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az egyezség kiterjedhet arra is, hogy az adós, adóstárs vagy az adósságrendezési eljárásban kötelezettséget vállaló egyéb kötelezett az egyezségben meghatározott egyes vagyontárgyait – legalább a hitelezők által az egyezségben megszabott határidőn belül, nyilvánosan meghirdetve – a hitelezőkkel egyeztetett módon, a családi vagyonfelügyelő felügyelete mellett értékesíti, továbbá az ebből származó bevételét az egyezség szerinti megosztásban és módon adósságai törlesztésére fordítja. A vagyonértékesítés szabályait kormányrendelet állapítja meg.”

82. §

Az Are. tv. 86. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) Az adóst mentesítő bírósági végzés jogerőre emelkedésével a felfüggesztett végrehajtási eljárás e törvény erejénél fogva megszűnik.”

83. §

Az Are. tv. 43. alcíme a következő 105/B. §-sal egészül ki:

„105/B. § E törvénynek az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi ... törvénnyel (a továbbiakban: 2020. évi ... törvény) megállapított 8. § (1) bekezdés *a*) pontját, 16. § (2) bekezdés *e*) pontját, 21. § (1) bekezdését, 26. § (3) bekezdését, 30. § (7a) bekezdését, 40. § (1a) bekezdését, 41. § (6) bekezdését, 55. § (4a) bekezdését, 79. § (1) bekezdését és 86. § (7) bekezdését a 2020. évi ... törvény hatálybalépése napján folyamatban lévő adósságrendezési eljárásokban a hatálybalépést követő eljárási cselekményekre is alkalmazni kell.”

84. §

Az Are. tv.

a) 16. § (2) bekezdés *e*) pontjában az „székhelyét, a hitelezőkkel” szövegrész helyébe a „székhelyét és a hitelezőkkel” szöveg,

b) 21. § (1) bekezdésében a „de legfeljebb a zálogjoggal terhelt ingatlan forgalmi értéke 7,8%-ának egytizenketted része,” szövegrész helyébe a „de legfeljebb a zálogjoggal terhelt ingatlan 5. § 36. pont *a*) alpontjában meghatározott forgalmi értéke 7,8%-ának egytizenketted része,” szöveg,

c) 26. § (3) bekezdésében a „mindennapi életviteléhez szükséges alapvető szolgáltatások nyújtását tartalmazó szerződéseket,” szövegrész helyébe a „mindennapi életviteléhez szükséges alapvető szolgáltatások nyújtását tartalmazó szerződéseket, és a közműszolgáltató a közüzemi szerződés alapján teljesítendő szolgáltatások nyújtását nem szüneteltetheti,” szöveg,

d) 41. § (6) bekezdésében a „mindennapi életviteléhez szükséges alapvető szolgáltatások nyújtását tartalmazó szerződéseket” szövegrész helyébe a „mindennapi életviteléhez szükséges alapvető szolgáltatások nyújtását tartalmazó szerződéseket, és a közműszolgáltató a közüzemi szerződés alapján teljesítendő szolgáltatások nyújtását nem szüneteltetheti” szöveg,

e) 77. § (2) bekezdésében a „szűnik meg” szövegrész helyébe a „megszűnik” szöveg,

f) 79. § (1) bekezdésében a „vételi jog, visszavásárlási” szövegrész helyébe az „a vételi jog és a visszavásárlási” szöveg

lép.

85. §

Hatályát veszti az Are. tv. 8. § (1) bekezdés *a)* pontjában az „[ide nem értve a 33. § *a)*, *c)*, *d)* és *e)* pontja szerinti eseteket]” szövegrész.

15. Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény módosítása

86. §

Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban E-ügyintézési tv.) 14. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A gazdálkodó szervezet – ha működéséhez jogszabály által rendszeresített nyilvántartásba vétele kötelező – a Kormány rendeletében meghatározottak szerint, a Kormány rendeletében megjelölt, a gazdálkodó szervezet nyilvántartásba vételéért felelős szerv útján kezdeményezheti, hogy a jogszabály által rendszeresített nyilvántartásba vételi eljárással egyidejűleg kerüljön sor a Kormány rendeletében meghatározott, a hivatalos elérhetőséget biztosító szolgáltatás regisztrációjára.”

87. §

Hatályát veszti az E-ügyintézési tv. 14. § (3) bekezdése.

16. A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény módosítása

88. §

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény 76. § (3) és (4) bekezdésében az „iránymutatást” szövegrész helyébe a „szabályzatot” szöveg lép.

17. A választottbíráskodásról szóló 2017. évi LX. törvény módosítása

89. §

A választottbíráskodásról szóló 2017. évi LX. törvény (a továbbiakban: Vbt.) 1. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Bizalmi vagyonkezelési szerződéssel összefüggő bármely jogviszony vonatkozásában helye van választottbírói kikötésnek.”

90. §

(1) A Vbt. 61. § (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(8) Az elnökség tagja – a (8a) bekezdés szerinti kivétellel – nem járhat el választottbíróként, szakértőként, valamint jogi képviselőként a Kereskedelmi Választottbíróóság hatáskörébe tartozó eljárásban.”

(2) A Vbt. 61. §-a a következő (8a) bekezdéssel egészül ki:

„(8a) Az elnökség tagja akkor járhat el választottbíróként a Kereskedelmi Választottbíróóság hatáskörébe tartozó eljárásban, ha a választottbírókénti kijelölését az elnökségi tagi megbízatása keletkezése előtt elfogadta vagy ha megbízatása keletkezése után a felek jelölik választottbíróknak. A felek által történő jelölés esetén az elnökség tagja a felek által megválasztott választottbírák részéről a választottbíróügyi tanács elnökévé is jelölhető. A Kereskedelmi Választottbíróóság elnöksége nem jelölhet ki elnökségi tagot eljáró választottbíróknak vagy a választottbíróügyi tanács elnökének. Az elnökség tagja abban az eljárásban járhat el szakértőként, amelyben az elnökségi tagi megbízatása keletkezése előtt szakvéleményt adott.”

91. §

A Vbt. 1. § (3) bekezdésében az „eljárásnak fogyasztói” szövegrész helyébe az „eljárásnak – a (4) bekezdésben foglalt kivétellel – fogyasztói” szövegrész lép.

18. Az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény módosítása

92. §

Az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény

a) 22. § (1) bekezdés c) pont cc) alpontjában a „próbaidő leteltétől” szövegrész helyébe a „mentesítés beálltától” szöveg,

b) 23. § (1) bekezdés a) pontjában, 27. § (1) bekezdés c) pontjában, 66. § (1) bekezdésében és 70. § (1) bekezdésében a „katonai” szövegrész helyébe a „katonai, igazságügyi szakértői intézménynél fennálló igazságügyi alkalmazotti” szöveg

lép.

19. A kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény módosítása

93. §

A kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Kit) 1. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az igazságügyért felelős miniszter által vezetett minisztériumba beosztott ügyészre, valamint a kormányzati igazgatási szervhez beosztott bíróra, bírósági titkára, ha törvény másként nem rendelkezik, a kormánytisztviselőkre vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.”

94. §

A Kit. a következő 97/A. §-sal egészül ki:

„97/A. § [Ügyviteli vizsga]

(1) A pártfogó felügyelői, jogi segítségnyújtó és áldozatsegítő szolgálatként, a kárpótlási hatóságként kijelölt szervnél működő pártfogó felügyelő, kormánytisztviselő a kinevezésétől számított két éven belül az igazságszolgáltatási ismeretekről is számot adó ügyviteli vizsgát tesz. Jogszabály meghatározott iskolai végzettségű kormánytisztviselő részére e vizsga alól részben vagy egészben felmentést adhat.

(2) A munkáltatói jogkör gyakorlója az ügyviteli vizsga megszerzésének feltétele alól kivételesen indokolt esetben – legfeljebb 3 évre – halasztást engedélyezhet.”

95. §

A Kit. 128. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl szabadság jár a következő időszakok alapján:

- a) a munkaidő-beosztás alapján történő munkavégzési kötelezettség alóli mentesülés időtartama,
- b) a gyermek gondozása céljából igénybe vett fizetés nélküli szabadság első hat hónapja,
- c) a szülési szabadság időtartama alatt,
- d) a hozzátartozó ápolása miatt kapott harminc napot meg nem haladó fizetés nélküli szabadság idejének tartama,
- e) a tényleges önkéntes tartalékos katonai szolgálatteljesítés három hónapot meg nem haladó időtartama,
- f) a 93. § (2) bekezdés a), b), h), j) és n) pontjában meghatározott esetek, valamint
- g) minden olyan munkában nem töltött idő, amelyre a kormánytisztviselő illetményre jogosult.”

96. §

A Kit. 281. §-a a következő (11) bekezdéssel egészül ki:

„(11) Felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter, hogy a pártfogó felügyelői, jogi segítségnyújtó és áldozatsegítő szolgálatként, valamint kárpótlási hatóságként kijelölt szervnél működő pártfogó felügyelő, kormánytisztviselő ügyviteli vizsgájának szabályait rendeletben állapítsa meg.”

97. §

A Kit. 27. § (3) bekezdésében a „vagy az államtitkár” szövegrész helyébe a „, az államtitkár vagy a közigazgatási államtitkár” szöveg lép.

20. Az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény módosítása

98. §

Az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény 252. § (5) bekezdésében a „2021” szövegrész helyébe a „2022” szöveg lép.

21. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény módosítása

99. §

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 62/A. § a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A gyermekvédelmi szakszolgáltatás a titkos örökbefogadás előkészítése érdekében)

„a) – a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság 82. § (5) bekezdése szerinti véleménye figyelembevételével – kiválasztja a gyermek számára a legmegfelelőbb, érvényes alkalmassági határozattal rendelkező örökbefogadó házaspárt, törvényben meghatározott esetben egyedül örökbe fogadó szülőt (a továbbiakban együtt: örökbefogadó szülő),”

100. §

A Gyvt. 101. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A családpolitikáért felelős miniszter különös méltánylást érdemlő esetben hozzájárulhat az egyedül örökbe fogadni szándékozó személy örökbefogadásra való alkalmasságának gyámhatósági megállapításához. A miniszteri hozzájárulás megadásánál különösen figyelemmel kell lenni Magyarország Alaptörvénye XVI. cikk (1) bekezdésében foglaltakra.”

101. §

A Gyvt. a következő 188/C. §-sal egészül ki:

„188/C. § Az a személy, akinek örökbefogadásra való alkalmasságát az Alaptörvény kilencedik módosításával összefüggésben egyes törvényeknek a gyermekek védelmével kapcsolatos módosításáról szóló 2020. évi ... törvény (a továbbiakban: Öfv.) hatálybalépését megelőzően véglegessé vált határozattal megállapították, az alkalmassági határozat hatályának és annak meghosszabbítása hatályának fennállása alatt az Öfv. hatálybalépését megelőző napon hatályos rendelkezések szerint fogadhat gyermeket örökbe.”

102. §

A Gyvt. 69/D. § (1) bekezdés e) pont eb) alpontjában az „egyedülálló” szövegrész helyébe az „egyedüli” szöveg lép.

22. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény módosítása

103. §

(1) A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 4:121. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Gyermeket – a rokonok és a szülő házastársa általi örökbefogadás, valamint a (4) bekezdésben foglalt eset kivételével – csak házastársak fogadhatnak örökbe. Örökbefogadó az a huszonötödik életévét betöltött, cselekvőképes személy lehet, aki a gyermeknél legalább tizenhat évvel, legfeljebb negyvenöt évvel idősebb, és személyisége, körülményei alapján alkalmas a gyermek örökbefogadására. Három év feletti gyermek örökbefogadása iránti kérelem benyújtása esetén az örökbefogadás a gyermek érdekében abban az esetben is engedélyezhető, ha az örökbefogadó szülő és a gyermek között legfeljebb ötven év a korkülönbség. Rokoni vagy házastársi örökbefogadás esetén a korkülönbségtől el kell tekinteni.”

(2) A Ptk. 4:121. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Kivételesen – törvényben meghatározott, különös méltánylást érdemlő esetben és kormányrendeletben meghatározott eljárás lefolytatásával –, az ott szabályozott egyedül örökbe fogadni szándékozó személy örökbefogadásra való alkalmassága is megállapítható.”

23. Záró rendelkezések

104. §

(1) Ez a törvény – a (2)–(6) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) Az 1–6. §, a 10–15. §, a 16. § (1) bekezdése, a 17–30. §, a 32–73. §, a 75–85. §, a 87–97. §, a 105. § *a)* és *b)* pontja, a 106. § és a 107. § 2021. január 1-jén lép hatályba.

(3) A 99–103. § a kihirdetését követő harmadik hónap első napján lép hatályba.

(4) A 31. §, a 74. § és a 105. § *c)* pontja 2021. április 1-jén lép hatályba.

(5) A 7–9. § és a 16. § (2) bekezdése 2022. január 1-jén lép hatályba.

(6) A 86. § 2023. január 1-jén lép hatályba.

105. §

E törvény

a) 40–48. §-a, 51. §-a, 52. § (2) bekezdése, valamint 53. és 54. §-a az Alaptörvény 25. cikk (6) és (8) bekezdése,

b) 56–63. §-a, 65–69. §-a, valamint 71. §-a az Alaptörvény 25. cikk (8) bekezdése, valamint 26. cikk (1) és (2) bekezdése,

c) 74. §-a az Alaptörvény 31. cikk (3) bekezdése

alapján sarkalatosnak minősül.

106. §

E törvény 10. §-a és 14. § *b)* és *c)* pontja a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmus-finanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről, a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2006/70/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2015. május 20-i (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi irányelv 58-60. cikkeinek való megfelelést szolgálja.

107. §

E törvény 22–25. §-a a bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról és a 2001/220/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló, 2012. október 25-i 2012/29/EU parlamenti és tanácsi irányelv 8. és 9. cikkének való megfelelést szolgálja.

Általános indokolás

Az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (a továbbiakban: Javaslat) célja egyes igazságügyi tárgyú törvények módosítása annak érdekében, hogy az elmúlt időszak gyakorlati tapasztalatai hasznosuljanak és a jogalkalmazást segítsék, valamint annak érdekében, hogy a törvények illeszkedjenek a változó társadalmi, szervezeti, technikai viszonyokhoz.

A Javaslat a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. (a továbbiakban: Kjt.) módosításával egységesíti a közjegyzői szolgálat létesítésével kapcsolatos miniszteri hatásköröket azzal, hogy nemcsak a kinevezés joga illeti meg a minisztert, hanem a kinevezési folyamat elindítása a pályázat meghirdetésével. A pályázati eljárás során a területi kamara továbbra is kulcsfontosságú szerepet tölt be, mivel a megüresedő álláshelyekről a területi kamarák tájékoztatják a minisztert, és a pályázatokat is a területi kamarához kell benyújtani, amely az elbírálást követően kinevezési javaslatot készít a miniszter részére.

A Javaslat megerősíti a miniszter törvényességi felügyeleti jogosítványait, a többi jogász hivatásrendhez (ügyvédek, végrehajtók, igazságügyi szakértők) hasonlóan a kiemelt kamarai szabályozók érvényessége – a jogbiztonság növelése érdekében – a miniszter előzetes jóváhagyásához lesz kötve.

A közhatalmi jogosítványokkal rendelkező közjegyzők működése szempontjából kiemelt jelentősége van a közbizalomnak, amely nemcsak azt kívánja meg, hogy a feladataikat magas színvonalon, a jogszabályoknak mindenkor megfelelően lássák el, hanem azt is, hogy mindezt transzparensen, magas fokú integritással és professzionálisan működtetett vállalkozásként lássák el. Ennek érdekében a javaslat tovább folytatja a már megkezdett folyamatot: nem csak a 2019. január 1. óta kinevezett közjegyzők esetében, hanem 2022. január 1-től valamennyi, egyénileg működő közjegyzőtől megköveteli azt, hogy a tevékenységét cégszerű formában, közjegyzői irodaként folytassa tovább.

A Javaslat az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény (a továbbiakban: Iasz.) módosításával bevezeti a nyugalmazott igazságügyi alkalmazott fogalmának meghatározását, és lehetővé teszi, hogy e személyi kör részére az igazságügyi szerv a költségvetésében biztosított előirányzatoktól függően szociális és temetési segílyt folyósítson. A módosítás megerősíti a lehetőségét annak is, hogy a jövőben az igazságügyi alkalmazottak és a nyugalmazott igazságügyi alkalmazottak közeli hozzátartozói is részesülhessenek temetési segílyben.

Az állam kiemelt feladata a bűnözés okozta anyagi, erkölcsi, lelki károk csökkentése, enyhítése, amennyiben lehetséges, felszámolása. Az áldozatsegítés és az áldozatvédelem elsődleges feladata a bűncselekmény miatt felmerült egyéni hatások és költségek mérséklése, amely optimális esetben másodlagosan ösztársadalmi szinten is költségmegtakarítást jelent, javítja a társadalom mentális állapotát és humánerőforrásokat szabadít fel. A bűncselekmények áldozatainak segítéséről és az állami kárenyhítésről szóló 2005. évi CXXXV. törvény (a továbbiakban: Ást.) módosításával a Javaslat célja, hogy az áldozatok és az állami áldozatsegítő szervezetek közötti kapcsolatfelvétel hatékonyabbá tételével – a jelenlegi rendszer megtartása mellett – bevezetésre kerüljön az áldozatok közvetlen elérésén alapuló, akár 90 %-os áldozatelérést is megvalósító úgynevezett „opt-out” rendszer annak érdekében, hogy az áldozatok minél szélesebb köre kaphasson segílyt.

A Nemzeti Jogszabálytár mint elektronikus jogszabálygyűjtemény az állampolgárok joghoz való hozzáféréseinek hatékony biztosítása érdekében lehetővé teszi a már kihirdetett jogszabályok szövegének, továbbá azok időállapotok szerint egységes szerkezetű szövegének közzétételét. Az

elmúlt években az elektronikus jogszabálygyűjtemény és az ahhoz kapcsolódó informatikai infrastruktúra jelentős technikai fejlesztése következett be, és a minőségi jogalkotás folyamatának magasabb szintű kiszolgálása és a kormányzati döntés-előkészítési és döntéshozó folyamatok, valamint egyes kapcsolódó hatósági tevékenységek egységes és kizárólagos informatikai támogatása érdekében bevezetésre került az Integrált Jogalkotási Rendszer.

A Javaslat célja a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.), valamint a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) módosításával a megújult infrastruktúra miatt szükséges technikai változtatások átvezetése a jogrendszeren, különös figyelmet fordítva arra, hogy az önkormányzati autonómia változatlan tiszteletben tartása mellett a megjelenő jogszabálysövegek megfelelése továbbra is biztosított legyen. Az Integrált Jogalkotási Rendszernek köszönhetően a jövőben nem szükséges, hogy a helyi önkormányzat az önkormányzati rendeletet a kihirdetését követően megküldje a helyi önkormányzat törvényességi felügyeletét ellátó fővárosi vagy megyei kormányhivatalnak, és a kormányhivatal továbbítsa azt a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletéért felelős miniszternek, amely ügymenet-egyszerűsítés mind a fővárosi és megyei kormányhivatalok, mind pedig a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletéért felelős miniszter tekintetében jelentős bürokráciacsökkentést eredményez. Az önkormányzati rendelet kormányhivatal részére történő megküldéséről a jegyző a jövőben kormányrendeletben meghatározottak szerint gondoskodik.

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) és a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.) módosításai három fő témakört érintenek.

A Bszi.-nek az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: 2019. évi CXXVII. törvény) általi módosítása teremtette meg új jogorvoslati formaként a jogegységi panasz eljárást. A jogintézmény nemcsak jogorvoslatot jelent, hanem egyben fontos eszköz a Kúria ítélkezési gyakorlatot egységesítő feladat-ellátásában. A jogegységi panaszok elbírálása során a Kúria a Magyarország Alaptörvényébe foglalt törvény előtti egyenlőség követelményét juttatja érvényre. Ennek az újfajta eljárásnak nemcsak az a rendeltetése, hogy az egységes jogalkalmazás rendszerszintű követelményét biztosítsa, hanem az is, hogy garantálja az azonos jogkérdések azonos értelmezéssel és ebből fakadóan azonos döntéssel történő elbírálását. A társadalmi és gazdasági élet változásaira ugyanakkor nemcsak a jogalkotó tud reagálni új szabályok megalkotásával, hanem a már megalkotott jog megfelelő, az Alaptörvényhez igazodó, azzal konform értelmezése kialakításával a bíróságok is. A jogkérdések megítélésének egységes értelmezés útján történő összehangolása eddig is a Kúria jogegységesítő feladatát képezte, melyhez a 2019-ben bevezetett és 2020 folyamán hatályba lépett, a Bszi.-ben található szabályozás új eszközt biztosított a jogegységi panaszok elbírálásának hatáskörével. Ennek részletszabályai az eddigi tapasztalatok és a Kúria által megfogalmazott felvetések figyelembevételével továbbfejlesztést igényelnek.

A jogegységi panasz eljárás egy olyan jogorvoslati eljárás, amelyet mind a polgári, mind a közigazgatási, mind a büntető ügyekben alkalmazni kell. A jogegységi panasz eljárásnak ebből következően sajátos eljárási szabályai vannak, amelyek mindegyik ügyben alkalmazandóak. A módosítás a jogegységi panasz eljárás szabályait egészíti, illetve pontosítja a jogalkalmazás zökkenőmentes biztosítása érdekében.

A jogegységi panasz eljárás tekintetében a módosítás – egyebek mellett – rögzíti a határozathozatalra vonatkozó részletszabályokat, lehetőséget teremt arra, hogy a jogegységi panasz tanács tagja eltérő véleményét és annak indokait az indokoláshoz csatolhassa. Az eljárás sui generis természetére

tekintettel szükséges annak rögzítése, hogy a jogegységi panasz tanács elnöke mely intézkedéseket hozhat meg önállóan. A módosítás a jogalkalmazás egységének biztosítása érdekében egyértelműen rögzíti, hogy jogegységi panasznak a Kúria 2012. január 1. után hozott és a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától való eltérésre hivatkozással van helye, továbbá a jogegységi panasz eljáráshoz kapcsolódó átmeneti szabályt is pontosítja.

Mivel a jogegységi panasz eljárás az adott bírósági eljáráshoz kapcsolódó – az ott előállt jogsérelem orvoslására hivatott – külön jogvédelmi eszközként sajátos perorvoslatnak tekinthető, arra nézve a fél jogainak érvényesítését megkönnyítő, az eljárás korábbi szakaszában érvényesülő költségkedvezmények jogpolitikai indokai változatlanul megfogalmazhatók. Ezért a Javaslat a Bszi.-nek a Pp. egyes rendelkezéseire utaló szabályát kiegészíti azzal, hogy a jogegységi panasz eljárásban a Pp.-nek a költségkedvezményekre, illetve a meg nem fizetett illeték és az állam által előlegezett költség viselésére vonatkozó szabályait is megfelelően alkalmazni kell.

A Javaslat a Kúria főtitkára és főtitkár-helyettese jogállásának szabályait is módosítja. Tekintettel arra, hogy a főtitkár és a főtitkár-helyettes alapvető feladata a Kúria elnöke igazgatási, szervezési munkájának segítése, e két bírósági vezetői tisztségre a kinevezés a jövőben nem 6 éves határozott időre szól, hanem a Kúria elnökének megbízatásához kapcsolódik.

A fentiekén túl a Javaslat egységesíti az igazságügyért felelős miniszter által vezetett minisztériumba történő, valamint az érintett szervhez történő bírói beosztás szabályait.

A legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról szóló 2011. évi CLXIV. törvény (a továbbiakban: Üjt.) Javaslat szerinti módosításával a jövőben a nyugállományú nem ügyész ügyészségi alkalmazottak szociális és temetési segélyben, a nem ügyész ügyészségi alkalmazottak közeli hozzátartozói és a nyugállományú nem ügyész ügyészségi alkalmazottak közeli hozzátartozói temetési segélyben részesülhetnek az ügyészség éves költségvetésében biztosított előirányzatoktól függően.

A Javaslat tartalmazza mindazon törvények módosítását, amelyek az Alaptörvény kilencedik módosításával összefüggésben az Alaptörvény L) cikk (1) bekezdésével és XVI. cikk (1) bekezdésével összhangban a gyermekek fokozottabb védelmét biztosítják.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) Családjogi Könyve az Alaptörvény XVI. cikkével és a nemzetközi egyezményekkel összhangban rendelkezik arról, hogy ha a gyermek nem nevelkedhet saját családjában, akkor biztosítani kell számára, hogy lehetőleg családi környezetben nőjön fel. Az örökbefogadás célja, hogy a gyermek érdekében a családban történő nevelkedését biztosítsa. A módosítás eredményeként a gyermek jogai az örökbefogadás során az eddigiekhez képest még nagyobb hangsúlyt kapnak az örökbefogadásra alkalmas házaspár kiválasztása és az egyedülálló személy örökbefogadásának kivételessége eredményeként.

Ezen indokolás a Jat. 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

Részletes indokolás

Az 1. §-hoz

A rendelkezés egyértelművé teszi, hogy közjegyző kinevezése betöltetlen álláshelyre történik, tekintet nélkül arra, hogy a közjegyzői álláshely megüresedésére milyen okból került sor. Új közjegyzői álláshely létrehozása, meglévő álláshely megüresedése vagy jövőbeni megüresedése esetén is – a kinevezésre vonatkozó rendelkezések között – célszerű tartalmilag fenntartani azt a korábbi szabályt, ami a kinevezést csak a korábbi közjegyzői szolgálat megszűnését követően tette lehetővé. Fennmarad az a rendelkezés is, hogy a kinevezésre a területi kamara elnökségének a kinevezési javaslata alapján kerül sor.

A 2. §-hoz

A Javaslattal lépést tartva jogász hivatásrendek fejlődésével és az ellátott feladatok minőségének változásával, lehetővé teszi a bírósági titkári és alügyészi gyakorlat elismerését is a kinevezési feltételt jelentő 3 éves joggyakorlat tekintetében. A jelenleg hatályos ügyvédi és kamarai jogtanácsosi gyakorlat megkövetelése kapcsán hangsúlyozni kell, hogy e gyakorlat alatt kizárólag az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Üttv.) 4. § (1) bekezdés *a)*, *d)* és *e)* pontja szerinti gyakorlat ismerhető el.

A 3. §-hoz

A Javaslattal egységesíti a közjegyzői szolgálat létesítésével kapcsolatos miniszteri hatásköröket azzal, hogy nemcsak a kinevezés joga illeti meg a minisztert, hanem a kinevezési folyamat elindítása is, a pályázat meghirdetésével. A pályázati eljárás során a területi kamara továbbra is kulcsfontosságú szerepet tölt be, mivel a megüresedő álláshelyekről a területi kamarák tájékoztatják a minisztert, és a pályázatokat is a területi kamarához kell benyújtani, amely az elbírálást követően kinevezési javaslatot készít a miniszter részére. A pályázati eljárás részletes szabályait külön jogszabály határozza meg, amely a módosítás hatályba lépésével egyidejűleg felváltja a jelenlegi alacsonyabb szintű szabályozást.

A közjegyzői álláshelyet – a hatályos szabályokkal egyezően – főszabály szerint csak pályázat útján lehet betölteni. Ez alól kivételt a Kjt. 20. §-a szerinti áthelyezés esete jelent, amire a normaszöveg a módosítás következtében kifejezetten utal.

Jelentős változás, hogy a közjegyzői álláshelyre a pályázatot a jövőben az igazságügyért felelős miniszter írja ki, így biztosítva azt, hogy egyes megüresedett közjegyzői álláshelyek pályáztatás nélkül, tartós helyettes útján legyenek működtetve, megakadályozva ezzel a miniszter által jogszabályban meghatározott közjegyzői létszám feltöltését.

A pályázat meghirdetése érdekében a területi kamara ad tájékoztatást a megüresedő vagy megüresedett álláshelyekről a miniszter részére. Abban az esetben, ha a közjegyzői szolgálat előreláthatólag azért szűnik meg, mert a közjegyző betölti azt a kort, amikor a törvény alapján a közjegyzői szolgálata megszűnik, ezt a tájékoztatást az álláshely várható megüresedésének időpontját megelőző hat hónappal, ha a közjegyző meghal, a halál tényéről való tudomásszerzéstől számított 8 napon belül nyújtja a kamara a miniszter részére. Ezekben az esetekben a közjegyzői álláshelyre a pályázatot a miniszter a tájékoztatás kézhezvételétől számított 30 napon belül írja ki.

Ha az álláshely megüresedésére a közjegyző lemondása miatt kerül sor, akkor a felmentésről szóló határozat véglegessé válásától, a közjegyzői szolgálat megszűnése esetén az ennek megállapításáról szóló határozat véglegessé válásától, hivatalvesztés, érdemtelenység vagy alkalmatlanság esetén az ezt megállapító jogerős határozat kézhezvételétől, illetve a pályázati eljárás eredménytelenné vagy érvénytelenné nyilvánításától számított 45 napon belül írja ki a miniszter a pályázatot. Úgyszintén 45 nap áll rendelkezésre a pályázat kiírására akkor, ha a közjegyzői álláshely kérelemre történő áthelyezés miatt üresedik meg, vagy új álláshely létrehozására kerül sor.

A pályázatot a miniszter hirdetmény közzététele útján írja ki, a hirdetmény tartalmának és a közzétételenek részletes szabályait miniszteri rendelet tartalmazza. A pályázat benyújtásának és elbírálásának részletes szabályait miniszteri rendelet határozza meg.

A Javaslat lehetőséget biztosít arra is, a megüresedő vagy egyébként betöltetlen közjegyzői álláshelyre már szolgálatban lévő közjegyző áthelyezési kérelmet terjesszen elő. Ebben az esetben pályázati eljárás lefolytatására nincs szükség. Ebben az esetben a pályázat kiírásának határideje az áthelyezési kérelem elbírálásának idejéig nyugszik.

A 4. §-hoz

A Javaslat fenntartja azt a rendelkezést is, amely törvény erejénél fogva szünteti meg a pályázati eljárást arra az esetre, ha a meghirdetett közjegyzői álláshely mégsem üresedik meg. Kiegészül a Kjt.v. továbbá az eljárás eredménytelenségére, illetve érvénytelenségére vonatkozó szabályokkal.

Az 5. §-hoz

A Javaslat az áthelyezés új eseteként szabályozza a közjegyző kérelmére történő áthelyezést megüresedő, megüresedett vagy újonnan létrejött közjegyzői székhely (álláshely) tekintetében. A közjegyző az áthelyezés iránti kérelmét a közjegyzői székhely (álláshely) szerint illetékes területi kamara elnöksége útján nyújtja be, melyet a területi kamara a véleményével együtt továbbít a miniszter részére. A Javaslat meghatározza a kérelem előterjesztésének feltételeit, a kamarai vélemény kialakításának és a miniszteri döntés meghozatalának szempontjait is.

A 6-9. §-okhoz

A közhatalmi jogosítványokkal rendelkező közjegyzők működése szempontjából kiemelt jelentősége van a közbizalomnak, amely nemcsak azt kívánja meg, hogy a feladataikat magas színvonalon, a jogszabályoknak mindenkor megfelelően lássák el, hanem azt is, hogy mindezt transzparensen, magas fokú integritással és professzionálisan működtetett vállalkozásként lássák el. Ennek érdekében a javaslat tovább folytatja a már megkezdett folyamatot: nem csak a 2019. január 1. óta kinevezett közjegyzők esetében, hanem 2022. január 1-től valamennyi, korábban egyénileg működő közjegyzőtől megköveteli azt, hogy a tevékenységét cégszerű formában, közjegyzői irodaként folytassa tovább. A javaslat megfelelő felkészülési időt, egy évet biztosít az átalakulás végrehajtására, valamint további könnyítésként lehetővé teszi annak a 18 közjegyzőnek, aki 2022. január 1. és december 31. között tölti be az öregségi nyugdíjkorhatárt, hogy ők választásuk szerint folytathassák egyénileg a működésüket, és az erre formára irányadó működési és helyettesítési szabályok vonatkozzanak rájuk.

A 10-13. §-okhoz

A Javaslát megerősíti a miniszter törvényességi felügyeleti jogosítványait, a többi jogász hivatásrendhez (ügyvédek, végrehajtók, igazságügyi szakértők) hasonlóan a kiemelt kamarai szabályozók érvényessége a – a jogbiztonság növelése érdekében – a miniszter előzetes jóváhagyásához lesz kötve.

Az új szabályozás egyértelműen meghatározza azokat a tárgyköröket, amelyeket a kamara szabályozhat, külön kiemelve azokat a témákat, amelyek jelentőségüknél fogva kiemelt szabályzatnak minősülnek. A javaslat a jelenleg hatályos rendelkezésekhez képest részletesen szabályozza a szabályzatok törvényességi célú ellenőrzésének menetét.

A 14-16. §-okhoz

Átmeneti rendelkezések, szövegcsérés módosítások és hatályon kívül helyező rendelkezések.

A 17. és 18. §-hoz

A módosítás a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény módosításáról szóló 2020. évi LXXIII. törvény 33/A. §-t érintő módosításával összefüggésben korrekciót végez el.

A 19-22. §-okhoz

A Javaslát megteremti annak a lehetőségét, hogy az Iasz. szerinti igazságügyi szervek a tőlük közvetlenül, igazságügyi alkalmazottként nyugállományba vonult személyek részére szociális és temetési segélyt folyósítsanak, ha az ennek fedezetére álló összeg az igazságügyi szerv költségvetésben rendelkezésre áll. Emellett a temetési költséggel okozott terhek csökkentése érdekében a Javaslát kimondja, hogy a jövőben temetési segélyben az igazságügyi alkalmazottak és a nyugalmazott igazságügyi alkalmazottak közeli hozzátartozói is részesülhetnek. A Javaslát az Iasz. korábbi, és a Javaslattal bevezetett egyéb juttatásai részletszabályainak kialakítására a bíróságokkal, illetve az OBH-val szolgálati jogviszonyban álló, illetve onnan nyugállományba vonult igazságügyi alkalmazottak és hozzátartozóik tekintetében az OBH elnökét, az egyéb igazságügyi szervnél szolgálati jogviszonyban álló, illetve onnan nyugállományba vonult igazságügyi alkalmazottak és hozzátartozóik tekintetében a rendészetért felelős minisztert hatalmazza fel.

A 23. és 24. §-hoz

Az áldozatok közvetlen elérése érdekében alapvető feltétel, hogy a rendőrség előtt ismertté vált áldozat figyelmét már az ügy rendőrségi előadója felhívja arra, hogy van számára a büntetőeljárásról kívül is segítség az áldozatsegítő szolgálatok (a fővárosi és megyei kormányhivatalok áldozatsegítő szolgálatai, valamint az Igazságügyi Minisztérium által működtetett áldozatsegítő központok) formájában.

A szolgálatok létre történő figyelemfelhívás ugyanakkor nem elégséges, hiszen az áldozat ettől még nem feltétlenül lesz tisztában azzal, hogy milyen jellegű – természetbeni és anyagi – segítséget kaphat, ezért a tájékoztatásnak erre is ki kell térnie. Ezzel együtt az eljáró rendőrségi előadónak természetesen nem feladata, hogy a támogatások részletes szabályait ismertesse, azt az erre felkészült áldozatsegítő teszi meg.

Az áldozatot magától értetődően nem lehet áldozatsegítési eljárás alá vonni, ezért azt minden esetben neki kell eldöntenie, hogy élni kíván-e az állami áldozatsegítési rendszer nyújtotta támogatások

valamelyik, vagy akár mindegyik formájával. Ennek érdekében – valamint a nyilvánvaló adatvédelmi megfontolások miatt – az áldozatok közvetlen megkeresésére csak ilyen tartalmú kifejezett hozzájárulásuk alapján kerülhet sor.

Nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy ebben a folyamatban a megfelelő tájékoztatás milyen kiemelt jelentőséggel bír. Az áldozat – aki esetleg még nem is hallott az áldozatsegítésről – csak akkor fogja igénybe venni az áldozatsegítési támogatást, és ezzel valódi segítséget kapni, ha nem csak egy újabb hivatalos iratot kell aláírnia, hanem valóban érti, hogy miben számíthat az áldozatsegítő szolgálatra. Ebben a rendőrség munkatársainak hatalmas felelőssége van.

Az ehhez hozzájáruló áldozat megfelelő adatainak továbbításáról a rendőrség gondoskodik. Ez ésszerűen nem valósítható meg a „hagyományos módokon”, a lehető legautomatizáltabb – és ezáltal leggyorsabb – formában a rendőrség és az áldozatsegítő szolgálatok szakrendszerei közötti automatikus adatátadás jelenti a megoldást, ahol az ügyek elosztását az áldozatsegítő szolgálatok szakrendszere végzi. Az ügyek elosztása során elsősorban a konkrét támogatáshoz kapcsolódó hatásköri, valamint illetékességi szempontok veendőek figyelembe, de ilyen módon szintén megvalósítható az ügyek arányos elosztása a fővárosi és megyei kormányhivatalok és az áldozatsegítő központok között.

Ugyancsak kiemelkedő jelentőségű, hogy az áldozat számára elérhető támogatások mihamarabb rendelkezésre álljanak, hiszen a bűncselekmény következtében könnyedén kerülhetett azonnali kezelést igénylő anyagi, vagy lelki krízisbe, amelyek esetében az áldozatsegítő szolgálatok támogatni tudják. Ezért szükséges a közvetlen áldozatelérés folyamatában meghatározott rövid határidők meghatározása és betartása, valamint a kommunikációs formák minél rugalmasabb – az áldozat preferenciáit szem előtt tartó – megválasztása.

Az áldozatsegítés természetesen a közvetlen eléréssel nem érhet véget, épp ellenkezőleg csak itt kezdődik. A lényeg, hogy ezáltal az áldozatok közvetlen és személyre szabott „ajánlatot” kapjanak az áldozatsegítő szolgálattól, és az alapján beléphessenek az áldozatsegítés jelenleg is meglévő támogatásainak rendszerébe.

A 25. §-hoz

Az Ást. alapján azonnali pénzügyi segélyként az áldozatsegítő szolgálat fedezi az áldozat lakhatással, ruházkodással, étellelmezéssel és utazással kapcsolatos, valamint a gyógyászati és kegyeleti jellegű rendkívüli kiadásait akkor, ha a bűncselekmény vagy a tulajdon elleni szabálysértés következtében az áldozat ezen kiadások megfizetésére nem képes. Az előzőek alapján tehát ez a támogatási forma az áldozat oldalán a bűncselekmény – vagy a szabálysértés – folytán felmerült azonnali anyagi krízishelyzetben hivatott segítséget nyújtani.

Az Ást. az igényérvényesítés határideje tekintetében úgy rendelkezik, hogy azonnali pénzügyi segély iránti kérelmet a bűncselekmény, illetve a szabálysértés elkövetését követő öt napon belül lehet előterjeszteni.

A jelenleg rendelkezésre álló öt napos határidő nyilvánvalóan igazodik az azonnali krízishelyzethez, ugyanakkor indokoltnak tartjuk – már csak a most bevezetendő közvetlen elérés átfutási idejére tekintettel is – az áldozatok számára kedvezőbb, nyolc napos határidő előírását.

A 26. §-hoz

Az Ást. 20. § (3) bekezdése alapján az áldozatsegítő szolgálat eljárásában írásbelinek nem minősíthető elektronikus úton nem tart kapcsolatot az ügyféllel. A rendelkezés bevezetése óta eltelt időben a gyakorlat bebizonyította, hogy a kapcsolattartás ilyen megszorítása nem szolgálja az áldozatok érdekeit, ezáltal nehezen alkalmazható, sőt a szabályt maga az Ást. is áttöri. Az érdekérvényesítés elősegítése szolgáltatás iránti kérelmet bármilyen formában elő lehet terjeszteni, akár telefonon is és e-mailen is.

A fentiekén túl a gyakorlatban az áldozatsegítő szolgálatok a hozzájuk forduló áldozatok helyzetének megkönnyítése érdekében, az Ást. céljával összhangban általában elfogadják a kapcsolattartás e formáját, álláspontunk szerint helyesen.

A fentiek alapján indokolt az érintett rendelkezések hatályon kívül helyezése.

A 27. § hoz

A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény 131/L. §-a alapján a jogi képviselő 2021. január 1-jétől a cégbejegyzésre (változásbejegyzésre) irányuló kérelmet és minden egyéb beadványt az E-ügyintézési tv.-ben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon, a Pp. rendelkezéseinek megfelelő alkalmazásával is benyújthatja. E határidőig a cégbejegyzési (változásbejegyzési) eljárás során kizárólag a IV. Fejezet 2. cím szerinti elektronikus kapcsolattartás szabályai alkalmazhatóak. A jogszabály-módosítás által előírt változtatások kivitelezéséhez szükséges technikai feltételek jelenleg nem adóttak, amely miatt későbbi alkalmazási időpont meghatározása indokolt.

A 28. §-hoz

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 41. § (1) bekezdésében található korlátozás miatt szükséges törvényi szinten biztosítani annak lehetőségét, hogy az igazságügyért felelős miniszter és az igazságügyért felelős miniszter irányítása alatt álló központi államigazgatási szerv jogi személyt, jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetet hozhasson létre.

A 29. és a 33. §-hoz

A jogalkotással összefüggő gyakorlati igényeknek megfelelően, a Javaslat egyértelmű felhatalmazást ad arra, hogy a Kormánytól a Kormány tagjához kerülő jogalkotási hatáskör esetén a tárgykört szabályozó korábbi kormányrendelet kormányrendeletben technikailag deregulálható legyen. A Javaslattal dogmatikai szempontból egyértelművé válik, hogy ilyen esetben a Kormány származékos jogalkotói hatáskörben jár el.

A 30., a 32. a 34. és a 35. §-hoz

A deregulációs törekvések érvényre juttatása érdekében a Javaslat miniszteri rendeleti szabályozásra utalja a Magyar Közlöny terjesztésének, valamint a Magyar Közlönyről vagy annak egy részéről papír alapú, illetve digitális oldalhú másolat készítésének részletes szabályait is, emellett az igazságügyért felelős miniszter rendeletében lesz kijelölhető a Magyar Közlönyről vagy annak egy részéről papír alapú oldalhú másolat készítésére jogosult szerv.

A Javaslat továbbá a Jat. 30. § (5) bekezdése szerinti felhatalmazó rendelkezés technikai pontosítását hajtja végre a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény 29. § (2) bekezdésére tekintettel, amely alapján igazgatási szolgáltatási díjat miniszter kizárólag az

adópolitikáért felelős miniszter egyetértésével kiadott rendeletben állapíthat meg. A javaslat emellett a hatályoshoz képest új szabályozási elemként megteremti annak lehetőségét, hogy az igazságügyért felelős miniszter a Magyar Közlöny digitális oldalhú másolata készítésének igazgatási szolgáltatási díját is megállapíthassa. A Jat. 30. § (5) bekezdés *b)* pontja szerinti felhatalmazó rendelkezésnek a javaslat által pontosított szövegezése a korábbi kijelentő módot felváltva feltételes móddal fejezi ki, hogy – a Jat. 5. § (8) bekezdésére figyelemmel – a rendelet megalkotása nem kötelező. Ezt a módosítást egyébként a Jat. 25/A. § (5) bekezdésének szövegezése is követi.

A 31. §-hoz

A Jat. módosításával a Nemzeti Jogszabálytárra vonatkozó szabályok pontosításra kerülnek. A Jat. – a hatályos jogszabályi kereteket nem érintően megállapítva a Nemzeti Jogszabálytár minimumtartalmát – törvényi szinten kívánja rögzíteni, hogy a Nemzeti Jogszabálytár elsődleges célja a jogszabályok kihirdetett szövegének, valamint egységes szerkezetű szövegek közzététele, továbbá egyértelművé teszi, hogy a Nemzeti Jogszabálytárban való közzétételről jogszabályok és a Magyar Közlönyben közzétételre került közjogi szervezetszabályozó eszközök esetében az igazságügyért felelős miniszter, önkormányzati rendelet esetében a jegyző gondoskodik.

A Jat. hatályos 29. § (2) bekezdése deregulációja is megvalósul, mivel a Nemzeti Jogszabálytár lesz az az egyetlen és egységes felület, amely a jogszabályok „utólagos” közzétételét biztosítja, ahová a helyi önkormányzatok esetében a jegyzők önállóan töltik fel a helyi önkormányzatok jogi aktusait, így a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletéért felelős miniszter közreműködésére a Javaslat szerint a továbbiakban nem kerül sor.

A jogszabálysövegek közzétételének részletes szabályairól (módjáról és felelőséről) a továbbiakban külön jogszabályok – a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló sarkalatos törvény és végrehajtási rendeletei, valamint a Jat. végrehajtási kormányrendelete – rendelkeznek.

A 36-38. §-okhoz

A Javaslat az alapvető jogok biztosának kezdeményezésére módosítja az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalát (a továbbiakban: Hivatal) érintő rendelkezéseket. A Javaslat alapján módosul az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvénynek a Hivatal vezetésére, valamint a fejezetet irányító szerv vezetőjének jogosítványaira vonatkozó rendelkezése, ezen jogkörök a főtitkár helyett az Országgyűlés által megválasztott alapvető jogok biztosát illetik meg. A Javaslat rögzíti, hogy a főtitkár az alapvető jogok biztosa vezetése alatt a Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatában meghatározott feladatokat látja el.

A 39. §-hoz

A 2019. évi CXXVII. törvény az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdésével összhangban megerősítette a Kúria szerepét a jogegység biztosításában. A Kúria közzétett döntéseinek jogértelmezése 2020. április 1-jétől az alsóbbfokú bíróságok, 2020. július 1-jétől pedig a Kúria ítélkező tanácsai számára is kötelező, az eltérés esetén a határozat jogegységi panasszal támadható. A Kúria minden tanácsának határozata magának a Kúriának a kötelező jogértelmezést hordozó döntése. A jogegység biztosításában betöltött sajátos szerep ellátását könnyíti meg, ha a Kúrián több bíróból álló tanácsok járnak el. A hatályos eljárási törvények szerint a Kúria általában három, kivételesen – így az ügy különös bonyolultsága vagy kiemelt társadalmi jelentősége esetén – öt bíróból álló tanácsok eljárását

írják elő. Az öttagú tanács eljárását kivételesen a törvény írja elő, általában azonban a tanács elnöke egy személyben, csak az adott ügyre vonatkozóan rendelheti ezt el.

A Javaslat lehetővé teszi a Kúria elnöke számára, hogy egy vagy több szakágat érintően, az érintett kollégium véleményét kikérve úgy döntsön, hogy a Kúria elé tartozó egyes eljárásokban kizárólag öttagú tanácsok járjanak el. Ha a Kúria elnöke él ezzel az eszközzel, a döntése nem egyetlen ügyre, hanem egy szakág (a Bszi. szabályai szerint a büntetőjogi, polgári jogi vagy közigazgatási jogi kollégium), azon belül pedig az egyes eljárástípusokra (például az összes felülvizsgálati eljárásra vagy harmadfokú eljárásra vagy másodfokú eljárásra) általában vonatkozik. Ezt a törvényes bíróhoz való jog garanciájaként a Kúria ügyelosztási rendjében meg kell jelölni.

A nagyobb tanácsok mellett szól, hogy a történeti alkotmány időszakában is nagy létszámú tanácsok működtek és más országoknak is az a gyakorlata, hogy a legfelsőbb szinten ítélkező bíróságokon nem kis létszámú bírói tanácsok járnak el. A Kiegészítés után a polgári törvénykezési rendtartás tárgyában hozott 1868. évi LIV. törvénycikk szerint a Magyar Királyi Curia héttagú tanácsokban járt el, a harmadfokú eljárást (a Curia saját döntése elleni semmisségi panasz esetén) 11 tagból álló tanács folytatta. Ezt a tanácsi méretet az első világháború után csökkentették öt főre, a polgári eljárás és az igazságügyi szervezet módosításáról szóló 1925. évi VIII. törvénnyel (a királyi közigazgatási bíróság eleve ötfős tanácsban járt el, egyes kivételes hatásköreiben volt csak három fő az eljárás). A jelenleg is működő három tagú tanácsok a kommunista államszervezet újításai, alapvetően a bírói kar lecserélésével párhuzamosan jelentek meg.

A nagyobb létszámú kúriai tanácsok eljárására áttérés ütemezésének és időpontjának meghatározását a Javaslat a Kúria elnökére bízta, mivel az elmúlt évek csökkenő ügyérkezése ellenére a 2020. év a Covid 19 járvány hatásai miatt nem alkalmas arra, hogy az ügyterhelésre vonatkozó hatásvizsgálat alapjául szolgáljon. Kötelező – az eljárási törvényekben elrendelt – bevezetése a következő években a Kúria működési zavarához, az eljárások nem kívánt elhúzódásához vezethet. A Javaslat ezért a fokozatos bevezetést teszi lehetővé. Ha ez a fokozatosság az elkövetkező években a módosítással elérni kívánt eredményre vezet, a későbbiekben az eljárási törvényekben véglegesen rögzíthető.

A 40. §-hoz

A Bszi. hatályos szabályozása alapján a jogegységi panasz tanács tagjainak száma 8. A Javaslat annak érdekében, hogy a bonyolultabb, összetettebb ügyekben több tagú tanács járhatson el, úgy rendelkezik, hogy a jogegységi panasz tanács tagjainak száma legalább 8. Amennyiben a jogegységi panasz tanács elnöke – a Kúria elnöke vagy elnökhelyettese – úgy ítéli meg, hogy több tag részvétele indokolt az ügy eldöntésében, ennél nagyobb létszámú tanácsot is felállíthat.

A hatályos szabályozás kizárólag a határozati formát ismeri a jogegységi panasz tanács döntései kapcsán, ugyanakkor számos eljárási kérdésben is igényli a tanács döntését, ezért a Javaslat e körben kiegészíti a szabályozást és rögzíti, hogy a tanács a jogegységi panasz érdemében határozattal, minden más kérdésben pedig végzéssel határoz.

A döntéshozatal részletesebb szabályozása érdekében a Javaslat előírja, hogy a jogegységi panasz tanács a határozatát zárt tanácskozás után szavazással, egyszerű szótöbbséggel hozza meg. Szükséges továbbá annak szabályozása is, hogy a szavazás során tartózkodni nem lehet.

A jogegységi panaszok elbírálása során a konkrét beadvány eldöntésén túl, a megfelelő jogértelmezés megállapítása érdekében a Kúria sajátos, az alkotmánybírósági döntéshozatalhoz nagyban hasonló értelmezési, elvi tevékenységet is végez. Ennek eredményeként jelentősége lehet

annak, hogy az egyes eltérő bírói értelmezéseket, álláspontokat a jogkereső közönség is megismerje, hiszen azok is hozzájárulhatnak a jogalkalmazás és a jogi gondolkodás fejlődéséhez. A Javaslat ezért lehetőséget teremt arra, hogy a tanács tagja eltérő álláspontját – azaz eltérő véleményét és annak indokait – az indokoláshoz csatolhassa. Ennek indoka, hogy a tanácskozásban felmerült és kialakult eltérő jogi érvelés a nyilvánosság számára is megismerhető legyen, és ezzel hozzájáruljon a jogi gondolkodás fejlesztéséhez.

A jogegységi panaszeljárásnak a más bírói eljárásoktól elkülönülő (*sui generis*) természetére tekintettel indokolt az eljáró tanács elnökének a döntés-előkészítési hatásköreinek szabályozása, a Javaslat ezért kimondja, hogy a jogegységi panasz tanács elnökének milyen jogkörei vannak. A Javaslat taxatív felsorolás helyett, egy rugalmasabb, az eljárási törvényekben is ismert megoldást alkalmaz, akként rendelkezik, hogy a jogegységi panasz tanács elnöke minden olyan intézkedést megtehet és minden olyan végzést meghozhat, amit a törvény nem utal a tanács hatáskörébe.

A 41. §-hoz

A Javaslat a jelenlegi, a kúriai határozatok között a panasszal való megtámadhatóság kérdésében még differenciáló szabályozást tovább fejlesztve rögzíti, hogy – a pervezető végzések kivételével – jogegységi panasznak van helye a Kúriának az eljárási törvény alapján további fellebbezéssel, felülvizsgálati kérelemmel vagy felülvizsgálati indítvánnyal nem támadható határozata ellen, ezzel általánossá teszi a panasz benyújtásának lehetőségét. Ezen túlmenően a Javaslat a jogalkalmazás egységének biztosítása érdekében a jelenlegi szabály értelmezését megerősítve rögzíti, hogy a jogegységi panasz a Kúria 2012. január 1-je után hozott és a Bírói Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától való eltérésre hivatkozással van helye. Ennek rögzítése azért indokolt, mert bár a Bszi. 188. §-a alapján a Kúria szervezeti értelemben és az ítélezési tevékenység tekintetében a Legfelsőbb Bíróság jogutódja, azonban a Kúria Bírói Határozatok Gyűjteményében közzétett határozata alatt értelemszerűen csak 2012. január 1-jét követően közzétett határozatok értendők, mivel a Kúria ítélező tevékenységében és nem a közzétételi tevékenységében számít a Legfelsőbb Bíróság jogutódjának, így a Kúria előtti legfőbb bírói szerv határozataitól való eltérés a jogegységi panasz eljárás keretében nem kifogásolható.

A Javaslat a fenti kiegészítés mellett, a jogegységi panasz eljárásra vonatkozó §-ok szabályozását még annyiban alakítja át, hogy a Bszi. 41/B. §-ának rendelkezései közül csak azokat a rendelkezéseket tartja a 41/B. §-ban, amelyek sarkalatos rendelkezéseknek minősülnek, míg azokat a szabályokat, amelyek kifejezetten a *sui generis* eljárás eljárási szabályai, és így nem sarkalatos rendelkezések, a 41/C. és a 41/D. §-ok tartalmazzák.

A 42. és a 43. §-hoz

A hatályos szabályozás szerint a jogegységi panasz elbírálása során egyes kérdések – így a beadványok, az idézés tartalma és módja, a kézbesítés, a kézbesítési kifogás, a határidő számítása, az ítélezési szünet, az eljárás anyagának rögzítése – tekintetében a polgári perrendtartásról szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni. A Javaslat ezt az utaló szabályt egészíti ki további szükséges utaló rendelkezésekkel.

Mivel a jogegységi panasz eljárás az adott bírósági eljáráshoz kapcsolódó – az ott előállt jogsérelem orvoslására hivatott – külön jogvédelmi eszközként sajátos jogorvoslatnak tekinthető, arra nézve a fél jogainak érvényesítését megkönnyítő, az eljárás korábbi szakaszában érvényesülő költségkedvezmények jogpolitikai indokai változatlanul megfogalmazhatók. Ezért az utaló szabályt szükséges kiegészíteni azzal, hogy a jogegységi panasz eljárásban a polgári perrendtartásról szóló

törvénynek a költségkedvezményekre, illetve a meg nem fizetett illeték és az állam által előlegezett költség viselésére vonatkozó szabályait is megfelelően alkalmazni kell.

Emellett utalni szükséges a polgári perrendtartásról szóló törvénynek az Európai Unió Bírósága, az Alkotmánybíróság és a Kúria eljárásának kezdeményezésére vonatkozó szabályára is mint alkalmazandó szabályra, a következőkre tekintettel.

A 2004. évi XXX. törvénnyel kihirdetett és a 2007. évi CLXVIII. törvénnyel kihirdetett lisszaboni szerződéssel módosított, az Európai Unióról szóló szerződés (EUSz) 19. cikk (3) bek. *b*) pontja alapján a tagállami bíróság – hivatalból vagy kérelemre – az Európai Unió Bíróságának előzetes döntéshozatali eljárását kezdeményezheti, melynek keretében az Európai Unió Bírósága előzetes döntést hoz az uniós jog értelmezésére vagy az uniós intézmények által elfogadott jogi aktusok érvényességére vonatkozó kérdésekről.

Kötelező az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése, ha olyan bíróság előtt merül fel ilyen kérdés, amelynek határozatai ellen a nemzeti jog alapján nincs jogorvoslati lehetőség [a 2004. évi XXX. törvénnyel kihirdetett és a 2007. évi CLXVIII. törvénnyel kihirdetett lisszaboni szerződéssel módosított, az Európai Közösséget létrehozó szerződés (EUMSz) 267. cikk].

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 25. § (1) bekezdése és 32. § (1) bekezdése alapján a bíróság az Alkotmánybíróság eljárását abban az esetben kezdeményezheti, ha az előtte folyamatban lévő ügy elbírálása során olyan jogszabályt, jogszabályi rendelkezést, közjogi szervezetszabályozó eszközt vagy jogegységi határozatot kell alkalmaznia, amelynek alaptörvény-ellenességét vagy nemzetközi szerződésbe ütközését észleli.

A Kúria eljárásának kezdeményezésére akkor van lehetőség, ha a bíróságnak az előtte folyamatban lévő eljárásban önkormányzati rendelet olyan rendelkezését kell alkalmaznia, amelynek más jogszabályba ütközését észleli.

A jogegységi panasz eljárásokban is felmerülhet az uniós jog értelmezésének szükségessége, illetve az is, hogy a jogegységi panasz tanácsnak olyan jogszabályt, jogszabályi rendelkezést, közjogi szervezetszabályozó eszközt, jogegységi határozatot vagy önkormányzati rendeletet kellene alkalmaznia, melynek alaptörvény-ellenességét vagy nemzetközi szerződésbe ütközését (önkormányzati rendelet esetén más jogszabályba ütközését) észleli.

Ehhez kapcsolódóan a Javaslat rögzíti azt is, hogy mely esetekben függeszti fel a jogegységi panasz eljárást jogegységi panasz tanács.

Tekintettel arra, hogy a Javaslat egyértelművé teszi, hogy jogegységi panasznak a Kúria 2012. január 1. után hozott és a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától való eltérésre hivatkozással van helye, a Javaslat a jogegységi panasz visszautasításának esetei között is egyértelművé teszi, hogy a nem a Kúria 2012. január 1. után hozott és a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától való eltérésre hivatkozással előterjesztett jogegységi panaszt vissza kell utasítani.

Vissza kell utasítani továbbá a jogegységi panaszt akkor is, ha azt a 2020. július 1-jét megelőzően hozott Kúria határozattal szemben nyújtották be, ugyanis az átmeneti szabály jelenlegi értelmezésének megerősítése szerint jogegységi panasz eljárásnak a Kúria 2020. július 1-jén és az azt követően meghozott, a 41/B. §-ban meghatározott határozata ellen van helye.

A 44. és a 45. §-hoz

A Javaslat a Bjt. módosításával egységesíti az igazságügyért felelős miniszter által vezetett minisztériumba és az érintett szervhez történő bírói beosztást, ezért a Bszi. ide vonatkozó szabályait is pontosítja a Bjt.-vel való összhang megteremtése érdekében.

A 46–48. §-okhoz

A Javaslat módosítja a Kúria főtítkáranak és főtítkárhelyettesének jogállását. A Kúria főtítkáranak, illetve főtítkárhelyettesének feladata, hogy mint bírósági vezetők hatékonyan segítsék a Kúria elnökének a Kúriára vonatkozó igazgatási tevékenységét. A főtítkárhelyettes ellátja a Kúria működésével, az elnöki döntések előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos szervezési, ellenőrzési, koordinációs, valamint a szervezeti és működési szabályzat szerint hatáskörébe utalt igazgatási feladatokat, továbbá a Kúria elnöke egyes, a törvényben meghatározott igazgatási jellegű feladatait a főtítkárhelyettes, illetve a főtítkárhelyettes útján is gyakorolhatja a szervezeti és működési szabályzatban meghatározottak szerint. A főtítkárhelyettes feladatai alapvetően tehát a Kúria elnökének igazgatási tevékenységéhez kapcsolódnak. Erre figyelemmel a Javaslat szerinti módosítás alapján a főtítkárhelyettes kinevezésére nem 6 éves időtartamra kerül sor. A Kúria főtítkáranak és a főtítkárhelyettesnek kinevezése a jövőben a Kúria elnökének megbíratási idejére szól. Ha a Kúria elnökének megbíratása a megbíratási időtartam letelte előtt szűnik meg, a Kúria főtítkáranak és főtítkárhelyettesének megbíratása is megszűnik. Tekintettel arra, hogy a főtítkárhelyettes megbíratása a Kúria elnökének megbíratási idejére szól, sajátos előírások szükségesek az e tisztségekre vonatkozó pályázatokra is. A Javaslat ezért rögzíti, hogy a Kúria elnöke a Kúria megválasztott elnökével egyeztetve a megbíratási ideje lejártát legalább 20, de legfeljebb 30 nappal megelőzően kiírja a Kúria főtítkári és főtítkárhelyettesi vezetői tisztségre vonatkozó pályázatot. A Kúria megválasztott elnöke a pályázatot hivatalba lépését követően haladéktalanul elbírálja. Ha a Kúria elnökének megbíratása a megbíratási időtartam letelte előtt szűnik meg, a pályázatot a Kúria megválasztott elnöke hivatalba lépését követően haladéktalanul kiírja.

A 49. §-hoz

Tekintettel arra, hogy a jogegységi panasz szempontjából kiemelt jelentősége van, hogy melyek a Kúriának a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatai, a Javaslat pontosítja a közzéteendő határozatok körét. Hatályon kívül helyezés és új eljárásra utasítás esetén az alsóbb fokú bíróság már közzétett határozatára tekintettel is indokolt a Kúria hatályon kívül helyező határozatának közzététele. Ez tartalmazza ugyanis a Kúriának azt a döntését, amellyel a hatályon kívül helyezett határozat jogértelmezését elveti.

Emellett a Javaslat a Bírósági Határozatok Gyűjteményének könnyebb alkalmazhatósága érdekében azt is rögzíti, hogy a Kúria által közzétett határozat mellett fel kell tüntetni annak elvi tartalmát vagy a rövid tartalmát, és az alkalmazott jogszabályokat.

Az 50. §-hoz

A Javaslat módosítja a Bszi. sarkalatossági záradékát, mivel a jogegységi panasz eljárás kifejezett eljárási szabályai nem minősülnek sarkalatos rendelkezésnek.

Az 51. §-hoz

A Javaslat pontosítja a jogegységi panasz előterjesztésére vonatkozó átmeneti szabályt, egyértelművé téve azt, hogy jogegységi panasz eljárásnak a Kúria 2020. július 1-jén és az azt követően meghozott, a Bszi. 41/B. §-ában meghatározott határozata ellen van helye. Ugyanakkor azt is rögzíti átmeneti szabályként a Javaslat, hogy a Bszi. 41/B. §-ában meghatározott feltételek teljesülése esetén a jogegységi panasz eljárásnak az ügyben alkalmazott és alkalmazandó eljárási törvénytől függetlenül minden esetben helye van, ha a felülvizsgálati kérelemmel támadott határozatot a bíróság 2020. április 1-jét és a Kúria a határozatát 2020. július 1-jét követően hozta.

Az átmeneti szabály módosítására azért volt szükség, mert a Bszi. 2019. évi CXXVII. törvénnyel megállapított 197/B. § (5) bekezdésének gyakorlata eltérő értelmezésekhez vezetett. A Kúria elnöke ezért indítványozta az Alkotmánybíróságnál a rendelkezés részleges megsemmisítését (alkotmánybírósági ügyszám: II/01734/2020). A Javaslat a Kúria elnöke indítványának megfelelően, az Alaptörvény 28. cikkében írtaknak megfelelő értelmezést támogatva pontosítja az átmeneti szabályt, amely szerint a 2020. július 1-jei időpont nem az alsóbbfokú bíróság, hanem a Kúria határozatának keletkezésére vonatkozik. A Javaslat így kizárja azt a téves értelmezést, amelyre az alkotmánybírósági indítvány utal.

A 2019. évi CXXVII. törvény csak a megalkotásakor hatályos eljárási törvényeket módosította és írta elő a bíróságok számára a Kúria gyakorlatától eltérésre vonatkozó indokolási kötelességet. A 2019. december 19-én kihirdetett törvény a korábban már hatályon kívül helyezett eljárási törvényeket nem módosíthatta, mert a Jat. 9. § (1) bekezdése szerint nem hatályos jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés nem módosítható. Az átmeneti szabály értelmében nem akadályozza a jogegységi panasz-eljárásnak az, hogy az alsóbbfokú bíróságok által alkalmazott, korábban hatályban volt eljárási törvény még nem rendelkezett arról, hogy a Kúria közzétett határozatától eltérést a bíróságnak indokolnia kellett. Ha a támadott határozatot az alsóbbfokú bíróság 2020. április 1-jét követően hozta, az alkalmazott eljárási törvényre hivatkozással a jogegységi panasz nem utasítható vissza.

Az 52. §-hoz

A Javaslat ahhoz a rendelkezéshez, amely a Bírósági Határozatok Gyűjteményének könnyebb alkalmazhatósága érdekében azt is rögzíti, hogy a Kúria által közzétett határozat mellett fel kell tüntetni annak elvi tartalmát vagy a rövid tartalmát, és az alkalmazott jogszabályokat, átmeneti szabályt is rögzít. Az átmeneti szabály szerint ez a kötelezettség a 2021. január 1. után hozott határozatok esetében áll fenn. A Javaslat a 2012. január 1. napja és 2020. december 31. napja között hozott, a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatok esetében ennek a kötelezettségnek a teljesítésére átmeneti időt ad 2023. december 31. napjáig.

Tekintettel arra, hogy a Javaslat módosítja azon határozatok körét, amelyekkel szemben jogegységi panasz kérelem terjeszthető elő, a Javaslat átmeneti szabállyal egyértelművé teszi, hogy a módosított szabályokat azon jogegységi panasz kérelmekre kell alkalmazni, amelyeket 2021. január 1. napján és azt követően terjesztenek elő.

A Javaslat átmeneti rendelkezést ad a Kúria főtitkára vonatkozó új szabályok első alkalommal történő alkalmazása esetére. E szerint a főtitkára vonatkozó új szabályokat az e rendelkezések hatálybalépését követően első alkalommal azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a főtitkári tisztségre történő pályázat kiírása és a pályázat elbírálása közötti időben a főtitkári tisztséget a Kúria elnöke megbízással töltheti be.

Az 53. és az 54. §-hoz

A §-ok a jogegységi panasz eljárás szabályainak pontosítása okán, a Bszi. belső összhangjának biztosítása érdekében szükséges szövegcsere módosításokat és hatályon kívül helyezéseket tartalmaznak. Emellett a Javaslat alapján a jövőben öt fős önkormányzati tanácsok járnak el.

Az 55-58. §-hoz

A Bjt.-nek a 2019. évi CXXVII. törvény általi módosítása vezette be azt a szabályozást, amely szerint közigazgatási ügyekben ítélező bíró beosztható az Alkotmánybíróság Hivatalába, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalába, az Állami Számvevőszékre, az ügyészségre, központi államigazgatási szervhez, valamint fővárosi és megyei kormányhivatalhoz (a továbbiakban együtt: érintett szerv).

Ugyanakkor a hatályos szabályozás alapján azok a bírák, akik egyéb ügyekben ítéleznek, kizárólag az igazságügyért felelős miniszter által vezetett minisztériumba oszthatók be amellett, hogy az OBH-ba és a Kúriára beoszthatók.

Tekintettel arra, hogy nem indokolt e körben a különböző ügyekben ítélező bírók között különbséget tenni, mivel valamennyi bíró a bírói munkában szerzett tapasztalataival segítheti a fent felsorolt szervek munkáját, továbbá valamennyi bíró fontos munkatapasztalatot szerezhet ezeknél a szerveknél, a módosítás egységesíti a beosztott bíró jogállását.

A Javaslat a Bjt. 27. § (2) bekezdésének és a Bjt. 27/A. §-ának módosításával ügyszakra vonatkozó megszorítás nélkül azt rögzíti, hogy a bíró beosztható a jövőben az OBH-ba, a Kúriára és az érintett szervhez.

Erre figyelemmel a Javaslat a Bjt. 14. § (1) bekezdés *a)* pont *ab)* alpontjában a bírói pályázati rangsor kialakítása során figyelembe vehető szempontok között a szakmai értékelés esetében az érintett szerv alaptervekenységébe tartozó közjogi jellegű feladat- és hatáskör ellátása érdekében az érintett szervnél eltöltött bírói joggyakorlati időnek az érintett szerv vezetője általi értékelését tünteti fel.

A Bjt. 39. § (3) bekezdésben azt is szükséges rendezni, hogy a Kúriára beosztott bíró a vezetői tisztségek közül kizárólag főosztályvezetői, főosztályvezető-helyettesi vagy osztályvezetői munkakört tölthetnek be, illetve ilyen álláshelyen foglalkoztathatóak.

Az 59. §-hoz

A Javaslat a nemzetbiztonsági ellenőrzés alá eső bírák körét meghatározó, a Bjt. 42/C. § *b)* pont *bf)* alpontjában is egységesen rendelkezik az érintett szervhez beosztott bírákról.

A 60. §-hoz

A Javaslat a Bjt. hatályos szabályozásán érdemben nem változtatva, egységesen rögzíti az érintett szervhez beosztott bíró jogállására vonatkozó szabályokat. A Javaslat a független és pártatlan eljárás biztosítékaként rögzít egy sajátos összeférhetlenségi szabályt is az érintett szervhez beosztott bíró beosztásának megszűnése esetére. E szerint az érintett szervhez beosztott bíró a beosztása megszűnését követő két évig nem vehet részt olyan ügy elintézésben, amelyben az érintett szerv félként szerepel.

A 61-64. §-okhoz

A Javaslat a hatályos szabályoknak megfelelő tartalommal rögzíti az érintett szervhez beosztott bíró értékelésére, a vele szemben lefolytatásra kerülő fegyelmi eljárására, valamint az adatainak a nyilvántartására vonatkozó szabályokat.

A 65. és a 66. §-hoz

A Javaslat a főtitkárnak az illetményen felül járó juttatásait más alkotmányos intézmények hasonló feladatokat ellátó tisztségviselőinek, így mindenképp az Alkotmánybíróság főtitkárnak, vagy az Állami Számvevőszék főtitkárnak juttatásaihoz igazítja. A főtitkár a jövőben az államtitkárok részére biztosított juttatásokra lesz jogosult, a főtitkár-helyettes pedig az illetményén felül a helyettes államtitkár részére biztosított juttatásokat kapja.

A 67. §-hoz

A Javaslat a beosztott bíróra vonatkozó szabályozás egységesítésére tekintettel a javadalmazás tekintetében szükséges módosításokat is elvégzi. Ez érdemi módosítást nem eredményez, mivel az igazságügyért felelős minisztériumba és az egyéb szervhez beosztott bíró javadalmazása eddig is egységes volt főszabály szerint.

A 68. §-hoz

A Javaslat a beosztott bíróra vonatkozó szabályozás egységesítésére tekintettel a vagyonyilatkozat tekintetében szükséges technikai jellegű módosításokat is elvégzi.

A 69. §-hoz

A Javaslat az átmeneti szabályok között egyértelművé teszi, hogy a beosztott bíróra vonatkozó szabályozás egységesítése az igazságügyért felelős minisztériumba beosztott bíró jogállását nem érinti, 2021. január 1-jétől az igazságügyért felelős minisztériumba beosztott bíró beosztása a beosztásáról szóló határozatban foglaltak szerint az érintett szervhez történő beosztásnak tekintendő.

A 70. §-hoz

A § a sarkalatossági záradék szükséges kiegészítését tartalmazza.

A 71. §-hoz

A § az igazságügyért felelős minisztériumba beosztott bíró és az érintett szervhez beosztott bíró beosztásának egységesítéséhez kapcsolódó, a Bjt. belső összhangját biztosító hatályon kívül helyezéseket tartalmaz.

A 72. és a 73. §-okhoz

A Javaslat megteremti annak a lehetőségét, hogy az ügyészség a tőle közvetlenül, nem ügyész ügyészségi alkalmazottként nyugállományba vonult személyek részére szociális és temetési segélyt folyósítson, ha az ennek fedezetére álló összeg az ügyészség éves költségvetésben rendelkezésre áll. Emellett a temetési költséggel okozott terhek csökkentése érdekében a Javaslat kimondja, hogy a jövőben a nem ügyész ügyészségi alkalmazottak és a nyugállományú nem ügyész ügyészségi alkalmazottak közeli hozzátartozói is részesülhetnek temetési segélyben.

A 74. §-hoz

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény módosításával a Javaslat – a miniszteri rendeleti szabályozást felváltva – kormányrendeleti szabályozásra utalja a helyi önkormányzati rendeletek és a képviselő-testületi, bizottsági jegyzőkönyvek fővárosi és megyei kormányhivatalok részére történő megküldésének részletes szabályait.

A 75-77. §-hoz

A módosítások a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Kttv.) és más jogállási törvények közötti összhang megteremtését szolgálják.

A 78. §-hoz

A pártfogó felügyelői, jogi segítségnyújtó és áldozatsegítő szolgálatként, a kárpótlási hatóságként kijelölt szervnél működő pártfogó felügyelők a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Kit.) hatálya alá tartozó kormánytisztviselők, az ügyviteli vizsgájukkal összefüggő szabályokat a Kit.-be szükséges áttemelni.

A 79. §-hoz

Az Are. tv. 30. §-ának kiegészítése szerint a bíróságon kívüli adósságrendezési eljárásban az adós és az összes hitelezője megállapodást kötnek az adósságrendezés részletes feltételeiről.

A 80. §-hoz

Az Are. tv. 40. §-ának kiegészítése azért szükséges, mert a gyakorlatban már előfordult, hogy a hitelezők elmulasztják a családi csődvédelmi szolgálat által közzétett hirdetményben meghatározott határidő leteltéig bejelenteni az adóssal szemben fennálló követelésüket. A Javaslat ezt a helyzetet rendezi azzal, hogy ilyenkor bírósági adósságtörlesztési eljárás kerül lefolytatásra.

A 81. §-hoz

A Javaslat szövegpontosítást tartalmaz.

A 82. §-hoz

Az Are. tv. 86. §-ában rendelkezni kell arról is, hogy az adóst mentesítő bírósági végzés jogerőre emelkedésével a felfüggesztett végrehajtási eljárás e törvény erejénél fogva megszűnik, tekintettel arra, hogy a felfüggesztett végrehajtási eljárás folytatása az adós mentesítésére tekintettel már okafosyottá vált. Ezekben az esetekben a bíróság a mentesítő végzést megküldi a végrehajtást foganatosító szervnek annak érdekében, hogy a végrehajtás megszüntetésével összefüggő szükséges intézkedéseket megtegye.

A 83. §-hoz

A Javaslattal beiktatott módosításokra vonatkozó átmeneti szabályokat állapítja meg, az Are. tv. új 105/B. § beiktatásával. A módosításokat alkalmazni kell a folyamatban lévő eljárásokban is, ha egy eljárási cselekményt a törvénymódosítás hatályba lépését követően kell lefolytatni.

A 84. §-hoz

Az Are. tv. 21. § (1) bekezdésében az adós által a főhitelező pénzügyi intézmény részére fizetendő minimális törlesztési részlet kiszámításához szükséges pontosító rendelkezés kerül beiktatásra a törvény belső koherenciájának megteremtése érdekében.

Az Are. tv. 26. § (3) bekezdésében és 41. § (6) bekezdésében indokolt kimondani azt is, hogy az adós által korábban felhalmozott tartozások miatt az adós mindennapi életviteléhez alapvetően szükséges közüzemi szolgáltatásokat a közműszolgáltató nem szüneteltetheti az adós késedelmes fizetésére hivatkozva.

A fentiek mellett a Javaslat szövegpontosításokat tartalmaz.

A 85. §-hoz

Az Are. tv. 8. § (1) bekezdésének módosítása arra tekintettel szükséges, hogy ha a korábbi bírósági adósságrendezési eljárást a bíróság érdemben nem utasította el, és az adós képes orvosolni azt a hiányosságot, amire tekintettel a korábbi bírósági adósságrendezési kérelmet a bíróság visszautasította, akkor ne legyen elzárva egy következő adósságrendezési eljárás kezdeményezésétől.

A 86. és 87. §-hoz

Az E-ügyintézési törvény 2020. október 1. napjával hatályba lépett 14. § (3) bekezdése alapján a gazdálkodó szervezet – ha működéséhez jogszabály által rendszeresített nyilvántartásba vétele kötelező – a Kormány rendeletében meghatározottak szerint, a Kormány rendeletében megjelölt, a gazdálkodó szervezet nyilvántartásba vételéért felelős szerv útján kezdeményezheti, hogy a jogszabály által rendszeresített nyilvántartásba vételi eljárással egyidejűleg kerüljön sor a Kormány rendeletében meghatározott, a hivatalos elérhetőséget biztosító szolgáltatás regisztrációjára. A jogszabály-módosítás által előírt változtatások kivitelezéséhez szükséges technikai feltételek jelenleg nem adottak, ezért a jelenleg már hatályos rendelkezést hatályon kívül kell helyezni, és későbbi időponttal kell újra megállapítani.

A 88. §-hoz

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény módosítása a Kjt.-módosítással összefüggésben azért szükséges, hogy a megszűnő kamarai iránymutatások helyébe lépő szabályzatokra vonatkozóan megteremtse a szabályozási koherenciát.

A 89-91. §-okhoz

A választottbírásról szóló 2017. évi LX. törvény (a továbbiakban: Vbt.) 1. § (3) bekezdése szerint fogyasztói szerződésből eredő jogvita esetén nincs helye választottbírási eljárásnak. A bizalmi vagyonekezeléssel összefüggő jogviszonyok jellemzően nem fogyasztói jogviszonyok, ugyanakkor egyes esetekben mégis fogyasztói jellegű jogviszonynak is minősülhetnek. A bizalmi vagyonekezeléssel összefüggő jogviszonyokban ugyanakkor – a nemzetközi tapasztalatokat figyelembe véve – jellemzően alkalmaznak választottbírási kikötést az esetlegesen felmerülő jogviták hatékony rendezése érdekében. A rendszerint nemzetközi elemeket is tartalmazó szerződések esetén ugyanis gyakran nem állapítható meg egyértelműen, hogy melyik állam bírósága

rendelkezik joghatósággal az ügy elbírálására, vagy a jogvita szempontjából releváns több jogviszonyból eredő viták különböző államok bíróságainak joghatósága alá tartoznak. A felek által alkalmazott választottbírósági kikötés ugyanakkor biztosíthatja, hogy a jogvitát érintő összes kérdésben ugyanaz a bíróság dönthessen, ami jelentősen csökkentheti a vita eldöntésének költség- és időigényét, csökkenti továbbá a párhuzamos eljárások lehetőségét is. A választottbíróság tagjai között rendszerint magasabb számú az olyan külföldi és hazai gyakorlatot egyaránt ismerő szakember, akiknek tapasztalata ugyancsak elősegítheti a jogvita végleges rendezését. Az eljárás nyelvének szabad megválasztása is előnyt jelent a nemzetközi elemeket tartalmazó ügyek elbírálása során. Mindezekre tekintettel indokolt egyértelművé tenni, hogy a bizalmi vagyonkezelési szerződéssel összefüggő jogviták választottbírósági eljárásban elbíráhatóak.

A Vbt. 61. §-ának módosítása lehetővé teszi, hogy az elnökség tagja elnökségi tagi megbízatása alatt is eljárhasson választottbíróként, ha kifejezetten a felek jelölik választottbírónak. Az elnökségi tag választottbíróként történő eljárásának korlátozása alapvetően az elnökség függetlenségét biztosítja, ugyanakkor a felek kérelmére eljáró személy esetén nem kívánt érdeellentét a fél és a választottbíró között nem merülhet fel. További szempont, hogy az elnökség tagjai felelősen akkor tudnak a választottbíráskodással kapcsolatos kérdésekben dönteni, ha a választottbírósági gyakorlattól nem szakadnak el. Célszerű tehát a választottbíróként történő eljárást az elnökségi tag esetében is lehetővé tenni, ha az a felek akaratán alapul.

A 92. §-hoz

Az Üttv. 23. § (1) bekezdés *a*) pontjának, 27. § (1) bekezdés *c*) pontjának, 66. § (1) bekezdésének és 70. § (1) bekezdésének kiegészítését teszi szükségessé annak megteremtése, hogy az igazságügyi szakértői intézmények által igazságügyi alkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott jogi munkatársak is szükség esetén kamarai jogtanácsosként vagy ügyvédi kamarai nyilvántartásba vett jogi előadóként láthassák el tevékenységüket. Ezen felül az Üttv. ügyvédi tevékenységet kizáró esetei között a vonatkozó büntetőjogi és bűnügyi nyilvántartási törvényekkel, valamint az Üttv. 22. § (1) bekezdés *c*) pontjának más eseteivel való belső koherencia megteremtése érdekében szükséges szövegcséres módosítással a felfüggesztett szabadságvesztés esetében is arról rendelkezni, hogy az ügyvédi tevékenység gyakorlásához előírt várakozási idő nem a próbaidő leteltével, hanem a mentesítés beálltával kezdődik.

A 93. §-hoz

A Javaslat a bírónak az igazságügyért felelős minisztériumba és az érintett szervhez történő beosztására vonatkozó szabályok egységesítésére tekintettel szükséges módosítást tartalmazza, mivel e körben a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény fogalomhasználatát is a Bjt. szerinti egységes szabályozáshoz kell igazítani.

A 94. és a 96. §-hoz

A pártfogó felügyelői, jogi segítségnyújtó és áldozatsegítő szolgálatként, a kárpótlási hatóságként kijelölt szervnél működő pártfogó felügyelők a Kit. hatálya alá tartozó kormánytisztviselők, azonban ügyviteli vizsgájukat jelenleg a korábban irányadó jogállási törvény – a Kttv. – tartalmazza, illetve az adja meg a kapcsolódó végrehajtási rendelet megalkotásához a felhatalmazást. A kérdéses rendelkezések a Kit.-be szükséges átemelni.

A 95. §-hoz

A módosítás alapján jár szabadság a szülési szabadság időtartamára is.

A 97. §-hoz

A módosítás lehetővé teszi, hogy az irányító hatósági feladatokat ellátó szervezeti egység a közigazgatási államtitkár irányítása alá tartozzon.

A 98. §-hoz

A 2019. évi CXXVII. törvény alapján Csornán járásbíróság, Balatonfüreden pedig törvénykezési hely fog működni a jövőben. A Javaslat annak érdekében, hogy az új járásbíróság és az új törvénykezési hely működésének megkezdéséhez minden feltétel rendelkezésre álljon, módosítja a 2019. évi CXXVII. törvény ide vonatkozó hatálybalépési időpontját.

A 99. §-hoz

A módosítás az örökbefogadások előkészítését végző területi gyermekvédelmi szakszolgálat feladatai között egyértelművé teszi, hogy a gyermek számára elsősorban arra alkalmas örökbefogadó házaspárt kell kiválasztania.

A módosított szabályozás alapján egyértelmű a jogalkotó szándéka: a gyermek számára legmegfelelőbb, legnagyobb jogi és érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodási formaként a házastársak általi örökbefogadást részesíti előnyben.

A házasság preferálását társadalomtudományi kutatások, empirikus statisztikai tények támasztják alá, hiszen kimutatható, hogy a házasságok jóval tartósabbak, mint az élettársi kapcsolatok: utóbbiak közül öt éven belül minden harmadik bomlik fel, míg a házasságok közül csak kevesebb, mint 10%-uk. Márpedig a gyermek mindenképp felett álló érdeke az, hogy ne instabil, kiszámíthatatlan viszonyok között, hanem valóban tartós szeretetközösségben nevelkedhessenek fel. A jogi szabályozás ehhez a természetes igényhez törekszik alkalmazkodni.

A 100. §-hoz

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) örökbefogadási feltételeinek változásához igazodóan szükséges megjeleníteni a Gyvt.-ben, hogy egyedül örökbe fogadni szándékozó személy esetén a családpolitikáért felelős miniszter különös méltánylást érdemlő esetekben hozzájárulhat az alkalmasságuk megállapításához. Az örökbefogadásra való alkalmasság megállapítása gyámhatósági hatáskör. A jövőben a gyámhatóságnak az egyedül örökbe fogadni szándékozó személy örökbefogadásra való alkalmasságának megállapításáról való döntéséhez a miniszter hozzájárulását kell kérnie. A miniszter a hozzájárulás megadásánál a gyermek érdekét mérlegeli, figyelemmel az Alaptörvény L) cikkét és XVI. cikk (1) bekezdését érintő változásokra.

101. §-hoz

Az örökbefogadási feltételek változásához kapcsolódóan fontos átmeneti rendelkezésben rögzíteni, hogy a változások a módosítás hatálybalépésekor hatályos alkalmassági határozattal rendelkező örökbe fogadni szándékozó személyeket nem érintik. Azaz azon egyedül örökbe fogadni szándékozó személyek esetén, akiknek alkalmasságát már megállapították, vagy az esetlegesen meghosszabbították, vagy meghosszabbítják, a miniszteri hozzájárulás nem szükséges.

A 102. §-hoz

Koherenciás célú szövegcsérés módosítás.

A 103. §-hoz

A Ptk. rögzíti az örökbefogadás anyagi jogi feltételeit. A Ptk. örökbefogadásra vonatkozó rendelkezései szerint gyermeket együttesen jelenleg csak házastársak fogadhatnak örökbe. Ugyanakkor jogilag lehetőség van arra, hogy bárki, egyedül örökbefogadó szülővé váljon. Ez annyit jelent, hogy csak ő lesz szülő, partnere nem gyakorolhat szülői felügyeleti jogokat. A Javaslat alapján a Ptk. örökbefogadó személyéről szóló 4:121. §-a úgy módosul, hogy – a gyermek családban történő nevelkedése érdekében – főszabály szerint gyermeket csak házaspárok fogadhatnak örökbe, vagyis örökbefogadó szülő csak egy házasságban élő nő és egy férfi lehet. Ez alól a házastársi és rokoni örökbefogadás kivételt jelent. A házastársi, rokoni örökbefogadáson túl különös méltánylást érdemlő helyzet fennállása esetén a Javaslat külön jogszabályra utalással kivételt állapít meg. Erről a kivételről a Gyvt., illetve a részletszabályokról a kormányrendelet rendelkezik. Következésképp kivételes esetben továbbra is mód van arra, hogy valaki gyermeket egyedül örökbe fogadjon, de az örökbefogadni szándékozó személy alkalmassága megállapításához a Gyvt. szabályai alapján a családpolitikáért felelős miniszter hozzájárulására van szükség.

A 104. §-hoz

Hatálybaléptető rendelkezés.

A 105. §-hoz

Sarkalatosági záradék.

A 106. és a 107. §-hoz

Az Európai Unió jognak való megfelelést szolgáló rendelkezés.